

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 64.
1940. március 20., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietarä: Societatea Anonimä pt. editura ziarului Arad Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938, Trb. Arad.

A blöfi

Összes ismerveit magán viseli az egyik newyorki világlapnak, a Newyork Times-nak mai szenzációja, melyet a brenneri Hitler—Muscolini találkozó megöröztéte alkalmából olvasóinak fetszervirozott. Tizenkét fogásban tizenkét kövér kacska került az olvasók terített asztalára — és ki tagadná, hogy az olvasó terített asztala a világ bármelyik részében valóban egyre több, egyre nagyobb szenzációkra...? A szegény újságíró ilyenkor azt se tudja, mihez kapjon. Mert nézzük csak, mi történt tulajdonképpen...?

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter megjepteésszerűleg Rómába utazott és nemcsak a Quirinában, nemcsak a Palazzo Veneziában, hanem az önálló Vatikánállamban is tette tiszteletét. Történt pedig mindez abban a pillanatban, amidőn közel húsz olasz kereskedelmi hajó rekedt a német szénszállítmányai miatt részben semleges kikötőben, részben pedig angol blokádfogságban. Mindenki azt hitte, — nyilván az amerikai sajtó is, — hogy a német külügyminiszter most feltűzelné a készülő az amugy is lobbánékony olasz közvéleményt a német—olasz kereskedelmi forgalom preszizse érdekében. Nem ez történt. Ribbentrop a Hitler—Muscolini találkozót készítette elő nagy körültekintéssel, anélkül, hogy bárki is sejtette volna, tanu rá a világ, amely csak akkor figyelt fel, amikor Muscolini elhagyta már az Örök Várost, hogy a megbeszélés találkozó-hejyre siessen... Igen ám, de Ribbentrop a Pápanál is volt...! Tehát a Szentatya is tudott a készülő megbeszélésről és nyilván előtte nem titkolták el, hogy miről is van szó tulajdonképpen...! Mi lehet az, amibe a nagytekintélyű világegyház földi fejét bevonják...? Békeakció! Így az amerikai sajtó. A gondolat sor végére jutni és a békefelteteleket a következő percekben gépbe dikálni már csak további pillanatok kérdése lehetett. Így készült el Hitler tizenkét békepontja, a Newyork Times nagy világszenzációja és abban a pillanatban jelent meg, amikor a világ közvéleménye még javában tájalgatja, hogy háttulajdonképpen miről is beszélgethetett Hitler két és félórán át Muscolinival...? Erről, — mondja a newyorki lap. S az olvasó siet kielégíteni feltségát. Ez szenzáció-éhségét és az e mögött lappangó, csöndes, de annál bensőségesebb békevágyát...

Aki beleolvass az állítólagos hitleri „békepontok” szövegébe, már az első pontoknál megállapíthatja, hogy az új amerikai sajtó-bőff amatőr újságíró-fantázia, még inkább az amatőr-diplomata agyszüleménye. Ki hinne az I. pont általános leszerelésnek meséjében, amikor minden ország a legteljesebb gőzzel fegyverkezik? Ki hinne a „boisemistaelleles blokk” felújításában, amikor tudnivaló, hogy a német hadiérdekek gazdasági alapozása a szövét-utánpótlások nyersanyag-bázisán nyugszik; azon a bázison, amelyen most olasz—orosz kereskedelmi tárgyalások indultak Ribbentrop római látogatása óta... A harmadik ponttól hallgassák meg az érdekeltek szakvéleményét. Wedgwood ezredesét, angol részről, vagy azét a hollandusét, akit a napokban utasítottak ki Izrájából. A német és olasz bevándorlás amerikai terve a kérdés teljes nemismeréséből született meg éppen Newyorkban, hol tudhatnák, hogy legkevésbé az USA-nak áll érdekében a nemzetiszocialista és fascista elemek létszám-növelése az Egyesült-Államok területén. De vannak szebb dolgok is a Newyork Times „béke-tervezetében”. Ilyen a német gyarma-kérdés pénzrel való rendezése, végkielejtés formájában. Akkor, amikor mindenki tudja Középeurópában, hogy Németországnak nem pénzre, hanem nyersanyagra van a legégetőbb szüksége. A kisebbségek átköltöztetésének ügye az európai medencében orosz álom, amelyet gyomorrontásos agg diplomataknak sem kívánunk. Dunai szövetségről, új hármass-államokról álmodozni naivitás. mindaddig,

Nem változtat Olaszország külpolitikai magatartásán a brenneri találkozó

Az olasz sajtó egyöntetűséggel a tengely változatlanágát hangsztatja. Teleki Pál dr. magyar miniszterelnök elindult Rómába energikusan cáfolják a Vatikánban egy koholt európai „beketervezet” hitelességet

München. A Német Távirati Iroda jelent: A brenneri találkozóról visszatérő Hitler kancellár Münchenbe érkezett, majd folytatta útját Berlin felé. A kíséretéhez tartozó személyiségek hangsúlyozzák, hogy a Duceval történt találkozás, amellyel Hitler kancellár teljes mértékben meg van elégedve, tökéletesen beilleszkedik a német—olasz viszonyba. Berlinben Göring fogadta a hazatért Vezért.

A Stefani hírszolgálati iroda a következő közleményt adta a Führer és a Duce találkozásáról a Brenneren:

— „Muscolini és Hitler rendkívüli módon meg vannak elégedve a találkozás eredményével. miután ez tökéletesen beilleszkedik az olasz—német rendíthetetlen barátságba.” (Rador.)

Berlin hivatalos telvilágosításai a brenneri találkozóról

Berlin. (Rador) Hivatalos helyen az alábbi nyilatkozatot adták ki:

— Politikai körökben élénk benyomást keltett az európai politika két legfontosabb személyiségének találkozója, bár ennek részleteiről semmi sem szivárgott ki. Általában megállapítható, hogy ez a találkozó ismét igazolta az olasz—német együttműködés megdönthetetleniségét. Ez olyan tény, amelynek fontosságát senki sem tagadhatja, ha tárgyilagosan bírálja el a politikai helyzetet. Ezek figyelembevételével leszögezhető, hogy a szövetségesektől elvárás volna azt remélni, hogy Olaszországot elválaszthatják Németországtól. Ellenkezőleg ez az együttműködés az utóbbi időben még jobban megerősödött és nemcsak a Duce és a Vezér személyes barátsága által nyert újabb biztosítékot, hanem a fasiszta és a nemzeti szocialista eszmék hasonlósága, valamint az újabb egyezmények, amelyeket a két ország aláírt, erősítik meg a szövetséget. A személyes megbeszélés ennek az együttműködésnek egyik legfőbb alapját képezi. A gyakorlat beigazolta, hogy az ilyen találkozások a gyors és határozott intézkedések szempontjából sokkal alkalmasabbak, mint a diplomáciai levelezések, amelyek gyakran nem ölelhetik fel az összes kérdéseket. Ezt a módszert sokkal előnyösebbnek lehet tekinteni, mint a közvetítés veszedelmes módszereit, különösen akkor, ha a közvetítőknek nincs felelősségérzete.

— Meg lehet állapítani, hogy a tegnapi találkozóon mindazokat a problémákat, amelyek nagyfontossággal bírnak, a legnyitabban beszélte meg a két vezér, ami magától érte-

tődő, miután a két ifjú nemzet és azok vezetői között a legbarátságosabb viszony áll fenn. Amikor a külföld feltételezéseket közöl bizonyos kérdésekről, itteni politikai körök megállapítják, hogy az ilyen feltételezések a megértés hiányából származnak, amellyel a nyugati hatalmak a nemzeti szocializmussal szemben viselkednek.

— Az angolok és franciák híreket közölnek, amelyekkel kapcsolatban megállapítható, hogy a Vezér legutóbbi nyilatkozott bizonyos problémákkal kapcsolatban, amely nyilatkozatra brutális visszautasítás volt a válasz és ugyanekkor a nyugati hatalmak nyilvánosság-ra hozták bünyös háborus céljaikat. Azóta nincs kétség a helyzet alakulása felől, amely olyan marad, mint amilyent a nyugati hatalmak Németország megtámadásával kialakítottak.

Déleleteurópa és a Közel-kelet jelentősége a brenneri tárgyalásokon

Páris. (Rador.) A nemzetközi események fejlődésével kapcsolatban a Journal zürichi levelezője azt írta, hogy Hitler és Muscolini találkozásuk során a következő két kérdéssel: Sumner Welles európai küldetésével és Déleleteurópa jövőjével foglalkoztak. Állítólag megbeszéltek azt a programot is, amelynek minimális feltételei alapján a Harmadik Birodalom hajlandó volna a béke megkötésére, ha egy nemzetközi tekintélynek örvendő személyiség, mint például a pápa vagy Roosevelt a közvetítést vállalni hajlandó lenne. A Journal azonban nem

meg nagyhatalmi verseny befolyásai mérközhetnek egymással az érdekelte területeken: ha pedig e gazdasági verseny véget érne valamilyen különös Istencsodája folytán, — akkor még kevésbé valószínű... Még kevésbé az, hogy ha mindezt a zagyvaságot nem tenné magáévá a tengelyhatalmak kivánságára a szövetségesek, valamennyi kormány, úgy megindulna a nagy német offenzíva mumusa és keresztül enné magát a Maginot-vonal kásahegyén...

Igen természetes, hogy a Szent-szék a legerélyesebben siet megcáfolni az amerikai újság blöffjét, amely a Vatikánállam diplomáciai köröknek nya-

kába varrta a közlemény, állításainak ódiumát. Európában mindenki tudja, akár a legegyszerűbb olvasó is, hogy ilyen feltételekről se szóban, sem írásban nem eshetik szó az európai politikában, ha már egyáltalán elképzelhető, hogy a helyzet mai állásában komoly beszélgetés folyhat a béke helyreállításának lehetőségeiről. Sajnos, a helyzet nem teszi indokoltá az amerikai hadipari részvények tőzsdei árvesztéseit, akármilyen békehírekkel is riogatták a háborus spekulációt. Az USA meg lehet nyugodva: az üzlet még további nagy lehetőségeket rejt magában. Számukra is és — sajnos — a számunkra is... (J.)

hisz a német manőver sikerében.

Német politikai körökben néhány nap óta élénk tevékenység észlelhető, ami Róma, Berlin és több balkáni állam fővárosa között follik. Németország figyelme Délkelet európa és a Közelkelet felé irányul, mert Berlin véleménye szerint utóbbi helyen súlyos események vannak készülöben. A szövetségesek elhatározták, hogy Európa ezen részében sürgös döntést akarnak. Berlinben híre terjedt tegnap este, hogy Ribbentrop ezekbe az országokba is ellátogat.

A Petit Parisien Németország és Olaszország balkáni érdekeivel foglalkozva megállapítja, hogy a két nagyhatalom érdekei nem azonosak, sőt Szovjetország politikája szemben áll velük ezen a vidéken.

Szövetségi kapcsolatok

Berlin. A brenneri megbeszélésekkel kapcsolatban német politikai körökben hangoztatják, hogy Németország és Olaszország vezetőinek találkozása megnyilatkozása a két ország minden körülmények között való együttműködésének. A tengely államok szoros szövetségi kapcsolataiból önként adódik az időnkénti személyes eszmecsere szükségessége. Ezért a brenneri találkozást nem tartják rendkívüli eseménynek. Mindamellett rendszerint jól értesült politikai körökben sejtetni engedik, hogy a megbeszélések folytatásaként a legközelebbi napokban, talán már kedden fontos diplomáciai tény kerül nyilvánosságra. (Radór.)

A közös életprobléma

Berlin. (Radór.) A Deutsche Diplomatich Politische Korrespondenz a brenneri találkozóról a következőket írta:

„Németország diplomáciai és katonai helyzete nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a Hitler—Mussolini találkozó híre újabb kiábrándulást okozzon a nyugati nagyhatalmak fővárosaiban. A német és olasz nép két vezetőjének találkozása legjobban bizo-

nyítja, hogy a nyugati nagyhatalmak hamis reményeinek nem teljesültek, mert a tengelyhatalmak politikája nincsen alárendelve a pillanatnyi szempontoknak. A nemzeti szocializmusnak és faszizmusnak ugyanaz az életproblémája vár megoldásra és ellen-

A „Newyork Times“ megcáfolt közleménye a brenneri német „békefeltételekről“

Newyork. (Radór.) A Newyork Times római tudósítás alapján közli, hogy Ribbentrop a Szentatvánál történt látogatása alkalmával átnyújtotta Hitler kancellár 12 pontból álló béke-tervezetét. A Szentszék diplomáciai köréi ugy értesültek — állítja a Newyork Times. — hogy a 12 békepont a következő:

1. A szárazföldi, tengerészeti és légi haderők egyidőben történő leszerelése.
2. A négyhatalmi egyezmény felújítása és ennek alapján az európai befolyási zónák fejlesztése és közös bolsevistaellenes front alakítása.
3. A vallásszabadság elismerése, amit a németországi zsidóknak Palesztinába történő kivándorlása követne, angol ellenőrzés alatt. Az olaszországi zsidók Etiópiába, a franciaországi zsidók pedig Madagaszkárra telepednének le.
4. Szabad kereskedelem és Németország nyersanyagellátásának biztosítása, helyreállítása az Egyesült-Államokkal való gazdasági összeköttetésnek és a német és az olasz kivándorlás megkönnyítése.
5. Németország 20 éven belül visszakarja a gyarmatát, vagy pedig egy olyan nagy összeget bocsátanak rendelkezésére, amely ellenértékét képezné a gyarmatoknak, végül pedig Afrika bizonyos részében védelmet nyújtsonak a német kivándorlóknak.
6. Egy független Lengyelország helyreállítása, amelynek mintegy 10 millió lakosa lenne és a jelenlegi közép-lengyelországi területeket foglalná magában. Gdynia Lengyelország szabad kikötője lenne és a danzigi kikötőt is szabadon használhatná. Lengyelország határait népszavazás alapján nemzetközi bizottság ellenőrzése mellett állapítanák meg. A lengyelor-

szági és a demedencei kisebbségek problémája a kisebbségek átköltöztetésével oldandó meg.

7. A csehek, szlovákok és magyarok hármast államot alkotnának, amely a német birodalom szövetségese lenne 10 évig és ezalatt az idő alatt Németországnak ipari és szállítási kiváltságai lennének.

8. Ausztria továbbra is a birodalomhoz tartozna.

9. Dunai szövetség alakulna oly módon, hogy a nagyhatalmak érdekei összeegyeztetendők a kis államok érdekeivel. Ebben a szövetségben résztvenne Németország, Olaszország, Jugoszlávia, Románia, Csehország, Szlovákia és Magyarország.

10. A Balkán „status quo“ biztosítva lenne.

11. Olaszország szabad kijáratot kap a dűbenti kikötőhöz.

12. A szuezi konvenció 1945-ben történő lejártát után az összes hajók szabadon közlekedhetnek a csatornán.

Az amerikai lap értesülése szerint, ha ezeket a békefeltételeket visszautasítják, Németország megkezdi a „nagy offenzívát“. Sumner Welles közölte Mussolinival, hogy a Németország által ajánlott békefeltételek nem elfogadhatók és ezért tájálkozott volna a Duce Hitlerrel, hogy rábírja a békefeltételek megváltoztatására.

A Vatikán erőlyes cáfolata

Róma. (Radór.) A Reuter iroda értesítése szerint vatikáni körökben teljesen alaptalanoknak minősítik a 12 pontból álló német béketervről szóló híreket s megcáfolják, hogy ilyen béketervet ismertettek volna a Vatikánnal.

Az irgalom nevében

Írta: JEAN GRANGE

A svájci gyorsvonal indulásra készen állt a párisi pályaudvaron. Az egyik elsőosztályú fülkében két ur megkönnyebbülten lélegzett fel.

— Ha egy kis szerencsénk van, — mondta az idősebb ur fiatalabb utitársához fordulva — zavaratlan éjszakánk lesz.

A másik ur megelégedett mosollyal bólintott. Ebben a percben a folyosóra nyíló ajtó kinyílt és egy szép, fiatal hölgy lépett be a fülkébe. Körülnézett és újra eltűnt. Egy perccel később karongfogva bevezetett a fülkébe egy harminc év körüli férfit és így szólott hozzá:

— George, itt kényelmesebben utazhatsz, mint abban a fülkében, ahol negyedmagaddal jöttél volna. Ujj ide a sarokba.

Azzal a fekete pápaszemes férfit leültette a sarokülésre és újra eltűnt. Egy perccel később egy hordár, akit a nő a folyosón elfogott, a kocsi egy másik fülkéjéből behozott egy sárga bőr utitáskát.

— Tegye oda ennek az urnak a feje fölé a hálóba — mondta a fiatal hölgy és a fekete pápaszem urhoz fordulva hozzátette:

— George, a táskád a fejed felett lesz, ha valamire szükséged van, utközben magad is levegheted. Nem vagy izgatott, drágám?

— Jól érzem magam, angyalom — mondta a fekete pápaszem ur gyöngéden — mindent olyan nagyszerűen elrendezték, mint mindig.

Azzal a vak ember üres nézésével körüljárta szemét a fülkében, de látszott, hogy szegény nem látja a környezetét.

— Két ur van a fülkében, George — mondta a lány — az ablaknál ülnek.

— Elnézést kérő mosollyal nézett a két urra, akik részvételtjesen, megértően bólintottak.

— Uraim — mondta a fiatal hölgy — nem fogja az urak éjszakai nyugalmát zavarni, nagyon csendes utitárs.

Az idősebb ur barátságos hangon jegyezte meg:

— Sőt ellenkezőleg... ha valamire szüksége volna, tessék csak nekünk szólni.

— Köszönöm uraim — felelte a vak ember és a hang irányába fordította az arcát. Aztán a nő felé fordulva így szólott:

— Most már szállj le, mert indul a vonat. Csókojom apuskát és a mamát.

A nő kisértette a folyosóra, miután maga mögött becsukta a fülke ajtaját. A két utitárs egymásra nézett, az idősebbik a vállát vonogatta. A vonat elindult.

A vak ember mozdulatlanul ült a helyén. Néhány perccel később jevett a fekete pápaszem és a zsebkendővel megörölte a két szemét. Rémes látvány volt a vérbeborult szemgolyó, a betegesen tágranyított szem, amint teljesen elárasztották a könnyei. A két utitárs iszonyattal nézte. Mintha a vak ember megérezte volna ezt, gyorsan újra felelte a pápaszemét és így szólott:

— Bocsássanak meg, egy pillanatra elfelejtettem, hogy a szemem nem kejelemes látvány.

Az idősebb ur barátságos hangon felelte:

— Ugyan kérem, ne zavarjassa magát, ha jobban érzi magát pápaszem nélkül, miattunk nem kell felténnie.

A fiatalabb is ráhagyta ezt.

A vak ember hálás hangon felelte:

— Az urak igazán olyan figyelmesek... De mindenestre újra felejttem a szemüvegemet. A nővérem azt mondta, hogy a szemem borzalmasan hat...

— A nővére?

— Igen... aki elkísért. Kérésemre megmondta nekem az állapotomról a leplezetlen igazságot. Végre is komoly férfi vagyok, tudnom kell, hogy hanyadán vagyok.

Az utitársak néhány percig hallgattak, azután a fiatalabb szólalt meg:

— Meddig utazik?

— Genfben, ott rokonok várnak a pályaudvaron.

— És merik egyedül ilyen hosszú útra engedni?

— Jól ismerem ezt a vonalat. A háború előtt... mielőtt az a robbanás ejtette a szemem világát... gyakran ettem meg ezt az utat.

A két utitárs összenézett. Az idősebb a vak ember szemére mutatott, mintha ezt mondaná: „...nem számít, hiszen vak“. A fiatalabb férfi megértően bólintott.

Csakhamar a vak ember hátrahajította a fejét és elaludt. Már hajnalodott, amikor felebredt. Az utitársai is ébren voltak. A vak ember elővette a zsebkönyvét és így szólott:

— Félóra múlva érkezünk a határhoz, ahol előbb a francia vámvizsgálat kicsempészeztet valuja után kútat, csak utána következik a svájci vámvizsgálat.

Az utitársai megdöbbenve néztek a „vak emberre“, aki ilyen jól látja az órája számlapját és most így szólott:

— Nem félnek az urak a vámvizsgálatától? A határátlépés előtt a franciák nagyon alaposan vadásznak a valutacsempészekre.

— Valutacsempészekre...? — ismételte az idősebb ur rémült arccal.

— Igy mondtam. Láttam, amikor ön — mondta a „vak ember“ az idősebb urhoz fordulva — az utitársakából ki vett egy vastag kötetet, bizonyára dollárt, vagy fontot és eldugta a kocsi párnába, amelynek szélét előbb nagy gyakorlattal tanuskodó ügyességgel felfejtette, majd újra bevarrta. — De uram...!

— Kár a benzinért uram — vágott közbe a „vak ember“ — nem szoktam vitatkozni. Nem kívánom megszámlálni a valutáját, de annyira becsülöm, hogy kétezer dollárért hajlandó vagyok hallgatni. Ha azonban nem tetszik az ajánlatom, bizzuk a fináncokra, hogy ők mennyit fognak megszámlálni, ha a figyelemüket a kocsi párnájára felhívom. Szóval megér-e önnek kétezer dollárt, hogy Genfig újra megvakuljak?

Az idősebb férfi szó nélkül elővette a varrókészletét, villámgyorsan felfejtette a kocsi párnát és kivett belőle egy vastag csomagot. A csomagból kétezer dollárt leszámlált a „vak ember“ kezébe és újra bevarrta a csomagot a párnába.

A „vak ember“ pedig lecsavarta a vastag selymcsomagot és a bot nyílásába elhelyezte a bankjegyeket.

— Amint a fináncok bejönnek — mondja — a „vak ember“ rehetőségével elejtem a botomat, a „finánc“, mint jóérezű francia, udvariasan felkapja a földről és odanyújtja nekem, mire én tetován támogatódzva keresem a fejem felett, a hálóban az utitársamat. Ez a bevezetés az örök, szent irgalom nevében“ mindig megrövidül és vesztélytelenné teszi a vámvizsgálatot az egész fülkére vonatkozólag. Azután a kocsi utolsó fülkéjéből értem jön a feleségem és Genfben a „szegény vak ember“ jelegíti a vonatról.

— Tehát nem is a nővére?

— Annyira a nővérem, amennyire vak vagyok.

Triesztbe utazott a magyar miniszterelnök

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök ma reggel 7 óra 20 perckor feleségének és leányának a társaságában Triesztbe utazott. Kiséretében van Nőkára Ince Péter is.

Itt írjuk meg, hogy a DNB Iroda jelentése szerint a felvidéki magyar pártnak a magyar kormányval való összeolvadása alkalmával Teleki miniszterelnök a kassai pártvezetőség előtt tartott beszédében a nemzetiségi politikával foglalkozott. Kijelentette, hogy az összes tisztviselőknek függetlenül attól, hogy milyen állást töltenek be, meg kell tanulniok a nemzetiségek nyelvét, mert csak így lehet egy nyelvi szempontból heterogén országot Szent István koronájának szelvényében kormányozni. Ez egyáltalában nem jelenti az erőszakos magyarosítást, de jelentheti a felkelés magyarosítását.

A Telegrapho című lap értesülése szerint a

Mussolini-Hitler találkozó nem jelenti azt, mint ha Olaszország meg akarná változtatni magatartását, amely becsületbeli kötelezettségeinek tiszteletbentartásán és érdekeinek, valamint eszményeinek megvédésén alapul. Így tehát tévednek azok, akik a találkozótól szenzációkat várnak. (Rador.)

Washington. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Amerikai politikai körökben a legnagyobbat feltűnést keltette a Hitler-Mussolini találkozó. Hull külügyi államtitkár felkereste Roosevelt elnököt annak magánlakásán és tanácskozást folytatott egymással. Hull a sajtófogadáson erősen cáfolta azokat a külföldön elterjedt híreket, amelyek szerint Sumner Welles közvetítő szerepet játszott volna Európai útja során. Hull hangsúlyozta, hogy Sumner Welles csupán információk uton volt és ezért csak értesítéseket szerzett és nem történt közvetítés.

Anglia bármilyen mennyiségű szénét hajlandó szállítani Olaszországnak

London. (Rador.) A Reuter iroda jelentése szerint az angol kormány elhatározta, hogy a kincstár egyik szakértőjét Rómába küldi, hogy az nyomban válaszolhasson az olasz kormány minden kérdésére, ha az angol-olasz kereskedelmi tárgyalások ismét megindulnak. Anglia hajlandó bármilyen mennyiségű szénét szállítani Olaszországnak és csak egy feltétele van, hogy az olaszok bocsássák rendelkezésére a szükséges hajókat, ami igen könnyű lenne, ha az olasz szénflotta egy részét erre a célra fel lehetne használni.

Elsüllyedt egy olasz szénszállító gőzös

London. (Rador.) A Tyna nevű 4856 tonnás olasz szénszállító hajó hétfőn az angol partok délkeleti részén robbanás következtében kettévált és elsüllyedt. Egy tengerész vízbe fulladt, a legénység többi tagjait, köztük hét sebesültet, a zesti órákban partra szállították.

A bolgár nép megvédi függetlenségét és szabadságát

Szofia. (Rador.) Valamennyi lap első oldalán közli Filoff miniszterelnöknek Bulgária külpolitikájára vonatkozó nagy beszédét. Filoff többek között ezeket mondta:

— A Balkán békéjének fenntartása érdekében Bulgária békepolitikát folytat, amely a kölcsönös megértésen és a szomszédok felé való közeledésen alapul. Bulgáriának az a szándéka, hogy a többi Balkán-államok irányában tovább folytatja ezt a politikát. Ez az oka annak, hogy Bulgária nem akar hasznot húzni egyes szomszédainak nehéz helyzetéből és kívánságait békés úton óhajtja elérni. A jelenlegi helyzetben a béke jelenti a legfőbb jót és ezt a célt csak valamennyi orszaggal való békés együttműködés és a semlegesség fenntartása révén lehet elérni. Bulgária várakozó álláspontot foglalt el és ez lehetővé teszi olyan helyzet beérését, amely Bulgária jövőbeni magatartásától függ. Éppen ezért Bulgária újabb kötelezettségeket nem vállal.

A miniszterelnök ezután a Jugoszláviával megkötött baráti szerződésről és a Törökországgal való megértésről beszélt, majd pedig hozzátette, hogy a Romániával való viszony az utóbbi időben nagy mértékben javult. Hasonló törekvések hatják át Görögországgal szemben is. A Szovjettel való összeköttetést legjobban jellemzi a legutóbb megújított kereskedelmi szerződés. Olaszországgal és Németországgal a viszony kitünő. Németországgal kapcsolatban mindig fontos kereskedelmi összeköttetések voltak, amelyek most fokozódtak. Nagybritanniával és Franciaországgal Bulgária mindig jó viszonyban állott és ez a jóviszony még jobban fokozódott. Filoff végül hangoztatta, hogy mindent el fognak követni, hogy a jelenlegi konfliktusból Bulgária kimaradjon, bár minden előkészület megtörtént az ország függetlenségének és szabadságának megvédelmezésére, ha bármely oldalról is támadás érne.

A balti államok álláspontja

Riga. A Briv Azene című lap közli a litván és eszt külügyminiszterrel folytatott beszélgetését. Urbsys litván külügyminiszter hangsú-

lyozta, hogy a három külügyminiszter rigai találkozásán megállapíthatják az eddigi béke és semlegességi politika helyességét. Ez a békepolitika azonban csak annyiban indokolt, a mennyiben biztosítják a balti államok függetlenségét és önállóságát. Ha a balti államok között fenyegető felhők jelennének meg, akkor kétségtelenül mind a három balti állam minden erejével harcba száll az ország és a nép szabadságáért. A balti államok vámszövetség-

Sumner Welles hazaindul...

RÓMA. Sumner Welles Rómában, európai utia befejeztével fogadta a sajtó munkatársait és kijelentette előttük, hogy misszióját befejezte. Nem találkozott a Duceval a brenneri esemény óta, de érintkezett Clano gróf külügyminiszterrel. Utja eredményéről nem nyilatkozott. Sumner Welles szerdán reggel Genovába utazik, ott hajóra száll és visszaindul Newyorkba.

Dán küldöttség készül Berlinbe és Londonba

Kopenhága. (Rador.) A dán kormány úgy határozott, hogy nyomban a husvéti ünnepek után két küldöttséget meneszt Berlinbe és Londonba. Berlinben a dán hajók előzetes bejelentés nélküli megtorpedozásának ügyét, Londonban pedig a dán hajók ellenőrzés nélküli való közlekedésének problémáját beszélk meg. Ez utóbbi természetesen csupán a hadi-zónákon kívül való vizekre vonatkozik.

London. (Rador.) A március 17-ével lezárt héten 9 semleges és szövetséges hajó pusztult el. Ezek közül az angol hajók 5499 tonna ürtartalommal rendelkeztek, a francia hajók 3172, míg az elsüllyedt semleges hajók tonnatartalma 15.321 tonna volt. Az említett hajók egyike sem közlekedett tengeri karaván formájában.

Gazdasági blokk készül a tengelyhatalmak, a szovjet és a Balkán között?

Berlin. Az Utro nevű bulgár lap jelentése szerint Ribbentrop római látogatása során szóba került egy gazdasági blokk alakításának lehető-

gének kérdését nem érintették, de fontolóra vették az ipari gazdálkodás bizonyos közös elvek szerinti irányítását.

Az eszt külügyminiszter nyilatkozatában megemlékezett az esztországi németeknek a német birodalomba való áttelepítéséről. El kell ismerni — mondotta — hogy Esztország igen előnyös feltételekkel jutott az áttelepített német alattvalók vagyonához. Az esztországi németek áttelepítésével kapcsolatos ügyek lebonyolítása több évet fog igénybe venni.

sége is. Ebben a tömörülésben Németország, Olaszország, a Szovjet és a Balkán-államok vennének részt. Berlinből most cáfolják ezt a hírt és kijelentik, semmi szükség sincs hasonló blokk megalkotására, mert a külkereskedelmi mérlegből kitűnik, hogy eddig is szoros együttműködés volt a már említett országok között. Arra senkinek gondol, hogy vámnót teremtsen, mert ez már a technikai akadályok miatt is keresztülvihetetlen.

Belgrád. (Rador.) Jól értesült politikai körökben a brenneri találkozót még egy utolsó kísérletnek tartják a béke helyreállítására a további háború megindulása előtt. Másrészt a találkozóban a Balkán-béke és semlegesség megszilárdítását látják.

A tengeri háború új áldozatai

London. (Rador.) A „Capitaine Augustin” nevű 1624 tonnás francia gőzös Anglia keleti partjainak közelében aknába ütközött és elsüllyedt. A személyzet két tagja a hullámok között lelte halálát.

Változatlan Itália külpolitikája

RÓMA. Az olasz sajtó hangsúlyozza, hogy a Mussolini-Hitler-találkozót követően Itália külpolitikai magatartásában nem várható semmi változás. Valamennyi olasz lap hangsúlyozza a tengely szilárdságát és a német-olasz viszony változatlan szoros-ságát. Virginio Gayda azonban cáfol minden „béke-offenzíváról” szóló mesét. Olaszország szintén továbbfejlesztett tevékenységét, saját biztonsága érdekében és a Duce nem fog a jövőben sem az európai fővárosokban szaladgálni” nagy béketervezetekkel a zsebében.

URANIA mindig az élen. MA Telefonelőjegyzés 12-32

ardeali premier

A filmek filmje, mely amerikai méretekben is kolosszális! **Bajtársasságs önfeláldozás hőskölteménye** **SZEBB mint a „Bengáli” — NAGYOBB mint a „Gunga Din”!**

* **Három gyermek** fogadalmat tesz, hogy mindig és mindenkor kitart egymás mellett. 0-0-0

* **Ray Milland**
A „Hotel Imperial” 16-hadnagya. 0-0-0-0-0-0

* **Három igaz férfi** rosszban, jóban, halálos veszedelemben és ezernyi szenvedésben együttmaradnak

* **Preston Forster**
Az „Acélarkány” egyik főhőse. 0-0-0-0-0-0

KÉK CSILLAG

(„BEAU GESTE”) — GARY COOPER

Kedvezményes jegyek felfüggesztve. — Kérjük a pontos megjelenést és lehetőleg az elővétel-pénztár igénybevételét — 5. 7. 15. 9. 15

Rendkívüli botrányos jelenetek a japán képviselőházban

Az „Asama Maru” ügye miatt robbant ki a japán parlament történetében páratlan botrány

Tokio. A japán képviselőház ülésén szokatlan jelenetek játszódtak le. Az elnök ugyan is kijelentette, hogy a külügyminiszternek nem kell válaszolnia egy jobboldali képviselőnek kérdésére, amelyet az Asama Maru-ügyvel kapcsolatban tett fel. Az illető képviselő erre felrohant az elnöki emelvényre és választ követelt. A parlamenti őrség el akarta távolítani, mire több jobboldali képviselő segítségére si-

tett. A kormánypárt tagjai viszont az elnök segítségére mentek és általános verekedés kezdődött.

Az ülést felfüggesztették, majd amikor újból megnyitották, Arita külügyminiszter bejelentette, hogy tisztázni kívánja a kormány magatartását. Kijelentette, hogy az Asama Maru ügyét az európai ügyekbe való be nem avatkozás politikájának megfelelően kezelték.

15.000 halottat veszítettek a finnek a háború folyamán

Hatvannégyezer szovjetbomba hullott Suomi városaira és falvaira. — Három új nagyvárost építenek Finnországban

Helsinki. Kajander volt finn köztársasági elnök egy gyűlésen beszédet mondott és közölte, hogy a finnek a háború folyamán a következő veszteségeket szenvedték: 15.000 halott, 30.000 sebesült, az oroszok 360 helységet bombáztak, végrehajtottak 1823 légitámadást és 64.000 bombát dobtak le. (Rador.)

Az egyik helsinki-i lap vezércikkében azt írja, hogy a közelgő nehéz időkben ismét Mannerheim tábornoknak kell a kezébe venni Finnország sorsának intézését épp úgy, mint tette azt

1918-ban.

Egyébként napok óta svéd közlekedési eszközök végelethatatlan sora indult Finnország felé, hogy segítséget nyújtson az oroszoknak átengedett területek finn lakosságának elszállításában. Érdekes megemlíteni, hogy finn körökben azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy három új nagyvárost építenek, amelyek Viipuri, Hangó és Sortavala nevet kapnak. Ezzel a Szovjetnek átengedett finn városokat akarják pótolni. (Rador.)

Teljes függetlenséget követel India

Kalkutta. (Rador.) Az indiai parlamenti bizottság, amelyet a napirend összehívásával bíztak meg, határozati javaslatot fogadott el, amelyben megismétli a kongresszusnak a teljes függetlenségre vonatkozó kérését. A nemzeti kongresszus elnöke az ülészak megnyitásakor jogot követel India számára, hogy minden külső beavatkozás nélkül készíthesse el a maga alkotmá-

nyát. Az elnök bírálta az angol imperializmust, ugyanakkor azonban hangsúlyozta, hogy India az angol imperializmusnál is jobban itéli el a diktatorikus rendszereket. A beszédében elismerte, hogy Anglia dominiumi alkotmányt akar adni Indiának, de — hangsúlyozta — India nem elégedhet meg ennyivel.

Halálos áldozatai vannak a magyarországi árvíznek

Budapest. Évtizedek óta nem volt olyan hatalmas a Duna Budapest környékén, mint hétfőn a déli árkban. A víz a magyar főváros környékén többhelyen kilépett medréből és elöntötte az árterületeket. Hétfőn hajmaltájban ki kellett üríteni a tétényi sertéshizlaldát és a mentési munkálatok közben a hizlaldában lévő 10.000 sertés közül, mintegy 900 vízbefulladt.

Zalamegyében is súlyossá vált a helyzet és Zalavásáron halálos szerencsétlenség érte Kőrösi András községi bírót, aki a Zala folyó partján dolgozott, miközben a jégtáblák elsodorták és a szerencsétlen ember a vízbe fulladt. Kivüle Zalamegyében még két halálos áldozata van az árvíznek.

Szombathely. A Rába és a Marcal tovább árad. A folyók áradása 27 hidat pusztított el, vagy rongált meg súlyosan.

Makó. Az olvadás következtében beállott árvíz nagy területeket elöntött. Eddig 10 ház összeomlott. A Szarváz-patak Földeák és Makó között átvetődött egyik hidját a víz teljesen ellepte. Ezen a hídon egy gazdákból álló társaság kocsikkal át akart hajtani, de a víz miatt a hid mellé hajtot-

tak és a kocsik a két méter mély árokba zuhantak. Csorba Imre 54 éves gazdálkodó a vízbe fulladt.

Hódmezővásárhely környékén a vadvízek óriási területeket elöntöttek és több helyen 600—800 méter szélességű tavak keletkeztek. Az árvíz okozta kár igen jelentékeny. Indány község közelében a Nyerges-patak Balassagyarmat és Losonc között a vasúti vonal töltését 5 méter szélességben átszakította. Tegnap délután egy arra haladó személyvonat postakocsija és egyik személykocsija súlyosan megrongálódott. Dombóvár déli részén 100 lakóházat ki kellett üríteni. A víz sok helyen a két méteres magasságot is eléri. Nagyatád és Barcs között a vasúti töltést 12 méter hosszúságban elmosta. A megáradt Rinya patak Csikóstóttós községben 26 lakóházat elpusztított. A kár itt 90 ezer pengő. Tárnokligetvár községben 14 ház részben összedőlt, vagy megrongálódott. 30 ház víz alatt áll. Maróhidát a Tarcal-folyó elöntötte és 100 lakóház víz alá került. A víz magassága 4 méter ezen a helyen

Az ipari népművelés

„...Olyan kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kell bocsájtani...” Gróf Széchenyi István, a „legnagyobb magyar” mondta ki rólunk ezt a nem nagyon vigasztaló ítéletet. És ha valamikor, akkor most, a harmadik évtized feje közeledő kisebbségi sorsunkban csakugyan meggyőződhetünk róla. Van azonban valami, ami vigasztaló lehet számunkra. Az, hogy ha kevesen is vagyunk, vannak még világvizonylatban is írónk, szobrászaink, tudós férfiaink és művészeink. Az, hogy ha valaki, magyar indul a világba bárhova munkát keresni, akkor a lehetőség szerint csakugyan talál. Ha valaki magyar és dolgozni akar, ez már elég szerencsés ajánló levél ahhoz, hogy bebizonyítsa életre teremttségét. Régebben a magyarok a tengeren túlig is elmentek munkát keresni, szomorú valóság erre a sok-sok „Amerikás magyar”.

Ma azonban megváltoztak a viszonyok. Ha valaki nem talál munkalehetőséget saját szülőhelyén, akkor jeggyakrabban a nagyobb városok felé veszi útját. Odamegy szolgálni a földmives fia, ha nem ott elég szemét a barázda. És odamegy az iparos, ha előbbi munkahelyén kiesik kezéből a szerszám. Aztán elárasztják a gyárakat, üzemeket, műhelyeket és dolgoznak a megélhetésért. Robortolnak a megrokknásig, a késő öregségig s az a veszik észre magukat, hogy időközben még az is elfeledték, hogy magyarnak születtek. Otthon, gyermekeikkel még anyanyelvükön beszélnek, de az unokáknak már csak mesélnék a szülőfalujukról és egy nemzetről, amelyről azok még hírből sem hallottak... Így kájlódnak el a magyarok a nagy falak és gyárak árnyékában. Napról napra mind többen és többen...

Ezakkorommal egyetlen példával élünk. A bucuresti magyarok példájával. Tudjuk, hogy nagyon sok magyar él Bucuresztben. Ki csejédsorban, ki mint iparos és szellemi foglalkozásúak is. Mondják, hogy ha vasárnap délután az ember az úgynevezett „Cizmigliu” sétány körül jár, egyre-másra magyar szó üti füln. Ez a magyarok vasárnapi gyülekező helye. Tíz és tíz falu ideszakad a falra ad itt egymásnak párórai tájálkozót. Aztán utána szétszélednek s másnap már kezdődnek a szürke hétköznapok, amikor senkise törődik velük. Néhány héttel ezelőtt alakult meg a bucurestii magyarok közöisége, amely számbavette a lehetőségeket, amely együvértartozóvá kapcsolja a bucurestii magyarokat.

Hogy milyen nagy jelentősége van a bucurestii magyarság megszervezésének, csak a jövő fogja megmutatni. Közel 100.000 magyar keresi ott a kenyerét és életlehetőségét. Bizonyára akad közöttük nem egy, akinek nehéz az óriási méretű városban való tapogatódzás, holott máskülönben csak a munkalehetőséget kellene megtalálnia s máris hasznos tagjává válna nemzetének s azon keresztül az egyetemes emberiségnek. Mennyivel könnyebben boldogulhat ezután annak a boldog tudatában, hogy van egy hely számára, ahol mindig felvilágosítást és tanácsot kaphat ügyesbajos dolgában. És már az a tudat, hogy törődnek vele, erőt biztosít számára a holnap reménységére.

A Magyar Népközöiség számbavett minden lehetőséget, amelyvel a kallódó magyar lelküket lehet menteni. Lelkes, önfeláldozó emberek bukkanak fel, akik szent célul tűzték ki maguk elé a minden közönyön átlörő, lélekmentő munkát. Felismerik a népi szükségleteket és feladataikat és az önkéntes munka szentségével serkentenek munkára másokat is.

Vidéken maradnak a londoni gyermekek

BUCURESTI. A londoni városi tanács felhívással fordult a szülőkhöz, hogy gyermekeiket a husvét szünidőben ne vigyék vissza a városokba, mert husvétkor, az ünnepek idején sokkal nagyobb lehetőség van a légitámadásoknak, mint volt karácsonykor.

Szigora parti-örség Amerikában

BUCURESTI. Egy Newyorkból érkezett jelentés arról számol be, hogy az amerikai parti rendőrség rendkívül szigorú utasítást kapott és ennek megfelelően fokozott figyelemmel őrködik az amerikai partok mellett lehorgonyzott angol gőzöskökre. A rendőrség minden uszó roncsot átvizsgál, hogy nem tartalmaz-e bombát vagy pokolgépet?

CORSO: Ma: 3. 5. 7. 15. 9. 15
Közkívánatra visszahoztuk csak két napra!
Jeanette Macdonald és Eddy Nelson legjobb és legmelódikusabb filmjét:
Orgonavirágzás-t Legújabb román és angol hirdető

A magyarság parlamenti képviselőiténak husvét-előtti munkája

Nagyje'entőségű értekezlet Silviu Dragomir dr. kisebbségi miniszternél. — Teleki Adám gróf felhívása a bucaresti-i magyar iparostársadalomhoz. — Gyárfás Elemér dr. figye'emetkeltő felvilágosításai

Bucuresti (Bukarest.) A parlament husvét-i ülészaka eleve'séget hozott a belpolitikai közéletbe, melynek folytán a magyar népközösségi képviselőknek is számos alkalmuk nyílt rá, hogy tevékenyen eljárjanak több közérdekű kérdésben.

Rélnapos megbeszélés a kisebbségi miniszterrel

E hó 14-én, csütörtökön igen fontos megbeszélés volt Silviu Dragomir kisebbségi miniszternél. Jelen voltak gróf Bánffy Miklós elnökkel együtt az összes szenátorok és képviselők. A megbeszélés délelőtt 9-től délután fél 2-ig tartott s ez alatt a miniszterrel megbeszéltek az összes még el nem intézett kisebbségi problémákat. Minden egyes képviselő vagy szenátor ismertette a miniszterrel a helyi sérelmeket, amelyeket már előzőleg is megfárgyaltak a parlamenti csoport ülésén. A megbeszélés igen hasznos s értékes volt s remélhetőleg üdvös eredményeket fog hozni. A miniszter kijelentette, hogy ezeket a megbeszéléseket havonta óhajtja rendszeresíteni.

Egy másik igen fontos megbeszélés volt a kisebbségi miniszteriumban szombaton az úgynevezett Céh-törvény ügyében, melyen résztvettek dr. Gyárfás Elemér szenátor, dr. Soós István, dr. Bartha Ignác, gróf Teleki Adám és dr. Kovács Károly képviselők egyrészlől, másrészlől a miniszterium jogi szakértői.

A Céh-törvényt ugyanis a trónbeszéd bejelentése szerint újból tárgyalják s állítólag Ralea miniszter új javaslattal jön a parlament elé. Minthogy a kisebbségi iparosok fontos érdekei fűződnek a törvényhez, Silviu Dragomir kisebbségi miniszter hozzájárult, hogy álláspontunkat ismertessük a miniszterium jogi szakértőivel, hogy így maga a miniszter léphessen közbe még a törvényjavaslat megszerkesztésénél, a magyar és általános kisebbségi iparosok érdekeinek a megvédése iránt.

Egyébként a parlamenti csoport elhatározta, hogy ezen törvényjavaslat tárgyalása alkalmával több magyar képviselő fog felszólalni a parlamentben.

Teleki Adám gróf Bucuresti magyar iparosai között

Gróf Teleki Adám a napokban látogatást tett a bucaresti-i magyar népközösségi otthonban, ahol az iparos alosztály ünnepélyes ülés keretében fogadta az országos elnököt. Az ülés megnyitása előtt dr. Papp Béla tagozati elnök meleg szavakkal üdvözölte az illusztris vendéget a bucaresti-i magyarság nevében. Az üdvözlő szavak elhangzása után Kozák Lajos, az alosztály elnöke megnyitotta az ülést

és felkérte Teleki Adám grófot, hogy ismeresse a jelenlévők előtt a magyar iparosság országos mozgalmának főbb irányelveit.

Gróf Teleki Adám meghatottan, de keresetlen szavakkal válaszolt az üdvözlésre és úgy a maga, mint a Magyar Népközösség központi vezetősége nevében magyar testvéri szeretetéről biztosította a bucaresti-i magyar iparosokat és az ott élő egész magyarságot. Élénk vonalakkal vázolta az országos iparos szervezkedés célkitűzéseit, amelyek beteljesülése által a magyarság egyik alappillére'nek, az iparososztálynak felemelése válik valóra. Ez a szervezkedés ma az ország egész magyar iparosságának szent akarata egy testtel, egy lélekkel. Erős, összefogó, élő kapocs lesz ez a szervezet.

A bucaresti-i tagozat rövidesen megkapja az alapszabályokat, amelyek alapján tökéletesíthetik a beindított szervezési munkát. Ennek főbb irányelvei: *számbavenni az itt élő összes magyar iparosokat és összeterelni mindazokat, akik a mozgalomban részt akarnak venni.* Ezután egyéb szervezkedési és ügykezelési utbaigazításokat adott még gróf Teleki Adám.

Gyárfás Elemér dr. szenátor a szerzetesrendek igazolásáról

Itt írjuk meg, hogy a szerzetesrendek jogi személvisege ügyében a Monitorul Oficial március 3-iki számában megjelent decret-lege — a kultusztörvény 36. paragrafusának kiegészítéseképpen — előírja, hogy a szerzetesrendek, jogi személvisegük megállapíthatása céljából, bejegyzendők a kultuszminiszteriumnál e célra fellektendő jegyzékbe. A bejegyzés iránti eljárásra nézve dr. Gyárfás Elemér szenátor a következő közlést adta ki:

— Az illetékesek megbízása alapján érdeklődve e bejegyzés formáságai iránt, azt a felvilágosítást nyertem, hogy az e célra szolgáló beadvány mintáját maga a kultuszminiszterium készíti el és kinyomatva, kellő számú példányban rendelkezésére bocsátja majd a szerzetesrendek főnökeinek. Utóbbiak tehát nyugodtan várják be, míg e nyomtatvány hozzájuk megérkezik. Ennek kézhezvétele és gondos kitöltése után, a kiadott nyomtatványon elkészítendő irat a szerzetesrendfőnök személvére nézve illetékes püspöki főhatósághoz lesz küldendő, hogy a megvés püspök gondoskodjék majd ezeknek benyújtásáról és megfelelő elintézéséről, mert Dragomir kisebbségi miniszter s a kultuszminiszterium illetékes ténnyezői is, kerülni óhajtják külső személviek illetéktelen közvetítését ezekben az ügyekben.

Elmaradnak az idén az évvégi vizsgák a középiskolákban

A nemzetnevelésügyi minisztérium részletes rendelkezései

Bucuresti. A nemzetnevelésügyi minisztérium megküldötte az összes elméleti középiskolák igazgatóságainak azon rendeletét, mely a folyó tanév lezárásának, a tanulók minősítésének módozatait írja elő.

A rendelkezés szerint — úgy mint azt az új középiskolai törvény is előírja — az I—VIII. osztályokban ez év végén osztályvizsgálatokat nem tartanak, hanem helyettük az egész évi tananyagból általános és összefoglaló dolgozatokat fognak íratni. A dolgozatok íratása másfél óráig tart s június 10—20. között történik és a művészi és kézügyességi tárgyak kivételével, minden egyes tantárgyból fognak adni feladatokat. A dolgozat jegye és a három évharmad folyamán elért jegyek adják a tanuló évi általános tanjegyet az illető

tantárgyból. Amennyiben ennek a dolgozatnak a tanjegye háromnál alacsonyabb, a tanuló osztályismétlésre utasítatik. Az I—VII. osztályban ezután a harmadik évharmad folyamán nem kell úgynevezett évharmadi dolgozatot íratni. A folyó iskolai év VIII. osztályos tanulói azonban még irnak évharmadi dolgozatokat a harmadik évharmad tartama alatt, ellenben nem irnak általános és összefoglaló dolgozatot s nem lesz vizsgájuk sem.

A rendelet értelmében a tanulók minősítése ellen beadható esetleges felebbezések eltöröltetnek, tehát újvizsgáztatási kéréseknek helye nincs.

A tanulók évi általános osztályzatába a művészi és kézügyességi tárgyakból nyert minősítő jegyeket nem számítják be.

Vilma királynő rádiószózata

Washingtonból jelentik. (Rador.) Vilma németalföldi királynő az amerikai rádióállomások utján szózatot intézett az északamerikai külmisziók konferenciájához. A németalföldi királynő többek között rámutatott a keresztény misziós munka fontosságára és hangsúlyozta, hogy a mai zavaros és válságos időben legfontosabb lenne, hogy minden ember életében gyökeres megújulás következék be. Rámutatott arra a királynő, hogy ez a megújulás csak úgy lehetséges, ha megtörténik a visszatérés a kereszténység forrásához, az Új Testamentumhoz.

Ujabb japán tiltakozás a Sachalin szigeti határsértés miatt

Tokio. (Rador.) A Német Távirati Iroda je'entti: A japán külügyminiszter ismételtén tiltakozott a Sachalin szigeten történt határci'dens miatt. A japánok azt állítják, hogy a szovjet katonák átlépték a határt és több kiló méternyire japán területre hatoltak be.

FORUM FILMSZÍNHÁZ Ma repris premier

Az utóbbi évek legnagyobb óriás filmje, nagyobb, mint a Bengáli, hatalmasabb, mint a 41-es Brigád, a Gunga-Din-nél grandiózusabb film még nem volt, Budapest négy csillaggal tüntette ki ezt a filmremeket, amelyben harcolnak azért, mert szeretnek és szeretnek azért, hogy harcoljanak.

Uj Fox-hiradó, a legujabb háborus eseményekkel. Előadások 5, 7.15 és 9.30 órákor.

ARADI KOZLONY

10. évfolyam, 11-12. számú, hetente megjelenő KÖZLÖNY

Munkaközpontja az Adai Hivatalnál
ARAD, Bui. Heg. Maria No. 10.

Előfizetési árak:

Egyszeri díj: 840 lej | Negyedévi díj: 210 lej
Félévi díj: 420 lej | Egy évre: 700 lej

Megérkezett Aradra az új záróra-rendelet

A közelmúltban, — mint megírta az Aradi Közlöny — a belügyminisztérium új szabályozta a nyilvános helyiségek záróráját. Az új záróra-rendelet megérkezett az aradi rendőrségre, amely most ismételt felszólítja az érdekelteket a miniszteri rendelkezés pontos betartására. Aradi vonatkozásban a rendelet értelmében a szórakozóhelyek éjszaka két óráig tarthatnak nyitva, ha az alatt előírt zárórahosszabbítási illetéket lefizetik. A miniszteri rendelet következtében az orfeumok, varieték, elsőosztályú éttermek, kávéházak, sörcsarnokok éjszaka egy óráig tarthatnak nyitva, a másodosztályú éttermek, bodegák, kávéházak stb. tízenkét óráig. A harmadosztályú csoportba tartozó szórakozóhelyek éjszaka tizenegy óráig tarthatnak nyitva zárórahosszabbítás nélkül. A záróra hosszabbításhoz külön rendőrségi engedély szükséges. Az orfeumok és varieték zárórahosszabbítási díja 300 lej, az elsőosztályú kávéház, étterem, sörcsarnok díja 150, míg a másodosztályú szórakozóhelyeké 100, az elsőosztályú bodegáké 75, míg a harmadosztályú éttermek, sörcsarnokok stb. zárórahosszabbítási díjként ötven leit fizetnek. A másodosztályú bodegák zárórahosszabbítást nem kaphatnak. Mindazokat, akik nem tartják be a miniszteri rendelkezést, az előírt büntetéssel sújtják. Az első kihágás esetén 1000 lej, a második kihágás esetén 2000 lej pénzbírsággal büntetik és az üzlet tíz napra való bezárását rendelhetik el, míg újabb visszaesés esetén, vagyis a harmadszori kihágás elkövetése esetében az üzlet végleges bezárását rendelik el és a helytől megvonják az üzlettel kapcsolatos jogokat. A rendőrség egyébként közli, hogy orfeumok, illetve varietének tekintik azokat a helyiségeket, amelyekben műsoros előadásokat tartanak.

— **IDŐJÓSLAT.** A légnyomás csökken, változó felhőzet, déli szél, a hőmérséklet emelkedik, általában szép idő, reggel és este köd.

— **TATARESCU MINISZTERELNÖK OYEN-ÖLKEDIK,** București. Tatarescu Gheorghe miniszterelnök, aki könnyebb hülésben szenved, néhány napig nem hagyja el jakását.

— **A pápa szentbeszédét mond húsvétkor.** XII. Pius pápa húsvét vasárnapján szentbeszédet mond a Szent Péter székesegyházban. Az ítélet után a szentatya áldást oszt. A szertartást rádióon közvetítették.

— **Ottescu a Resita-művek új kormánybiztosa.** Bucurestiből jelentik: Nicolae Ottescut a Resita-művek kormánybiztosává nevezték ki Mihail Negruzzi tábornok helyére, míg Dinu Ariont, a Than-Nadrag-Calan-művek kormánybiztosává nevezték ki, V. Pavlu helyére.

— **Habsburg Ottó La Guardia newyorki főpolgármesternél.** Newyorkból jelentik: Habsburg Ottó amerikai körutazása során tegnap Newyorkba érkezett és lekereste La Guardia főpolgármestert. A megbeszélés negyvenöt percig tartott. A találkozásról nem szüregott ki semmi közelebbi részlet.

— **FELSZABADÍTOTTÁK A KATONILAG ZÁVOLT BUZAKÉSZLETEKET.** Kedd délelőtti értesítés érkezett az aradi polgári hatóságokhoz arról, hogy a hadsereg részére zárolt buzakészleteket a katonai hatóságok felszabadították.

— **Letartóztatták az Ir hadsereg 39 tagját.** Londontól jelentik: A rendőrség Londonderrv egyik helységében az Ir hadsereg 39 tagját letartóztatta. A házkutatás és motorosok során kompromittáló iratokot találtak.

— **GEORGESCU TÁBORNOK, A NEMZETI GÁRDÁK ORSZÁGOS FŐPARANCSNOKA ARADON.** Március 24-én érdekes előadás színhelye lesz az aradi közmuvelődési palota. Georgescu Petre tábornok, a Nemzeti Garda országos főparancsnoka érkezik Aradra, hogy előadás keretében ismertesse a Nemzeti Gardák irányításának kérdését. A belépés díjtalan.

— **Belga miniszter halála.** Brüsszelből jelentik: Sap közgazdasági és közlekedési miniszter keddre virradó éjszaka hirtelen meghalt. A minisztertanács kedden összeült, hogy megtárgyalja a miniszter halálával beállott új helyzetet.

— **Gróf Malláth Gusztáv Károly nősök temetése.** Budapestről jelentik: Gróf Malláth Gusztáv Károly püspököt utolsó kívánsága szerint Budapesten az általa alapított „Regnum Marianum”-kápolnában temetik el. A temetés időpontjára nézve csak később történik intézkedés. A magyar kormány nevében Telesi Pál gróf miniszterelnök, akit rokoni kötelek is fűznek az elhunythoz, rendkívül meglehetően részvétáviratot küldött a gyászoló családnak.

— **ANGLIABA SZALLIT SZESZT A MONOPOL.** Bucuresti. A szeszmonopol vezérigazgatója szerződést kötött, amelynek értelmében Angliába szesz-szállítást bonyolít le.

— **Új német konzulátust szerveznek Ardeal (Erdély) fővárosában.** Clujról (Kolozsvár) jelentik: A német kormány határozata alapján Ardeal (Erdély) fővárosában hivatalos konzulátust állítanak fel. Clujon (Kolozsvár) már évtizedek óta működött egy kisebb német konzulátus, amelynek vezetője Kauntz József dr. ügyvéd volt. Az új hivatalos német konzulátus élére Ullrich von der Damerau, berlini külügyminiszteri ütszviselőt nevezték ki. Az új konzulnak 16 tagú bizviselőkar áll segítségére. A bizviselők a közeljövőben már meg is érkeznek Németországból, míg az új konzul már hetek óta Clujon (Kolozsvár) tartózkodik.

Titkos rádióleadót

lepleztek le Rotterdamban

Rotterdam egyik külvárosában műszerek segítségével megtalálták azt a házat, amelyben titkos rádió leadóállomás működött. A házban egy Berger nevű külföldi lakott. Berger eleinte tagadta, hogy a házában rádióállomás lenne, de mikor megfenyegették, hogy lerombolják az egész házat, megmutatta a rádióállomás rejtékhelyét, amely nagyon ügyesen volt beépítve a padlás egyik közfalába. Állítólag ez a rádió állomás pontos meteorológiai jelentésekkel szolgált az egyik hadviselő állam repülőinek. Berget letartóztatták, rádióállomását pedig elkozták.

— **Eltűnt Balog István magyar nyilaskövviselő.** Budapestről jelentik: A debreceni rendőrség szűkszavú rádióáviratban értesítette a budapesti rendőrséget, hogy újjabb Balog István nyilaskövviselő eltűnt. Balog az első között volt, akiket nyilaspögrammal választottak be a parlamentbe.

— **Aradi bélyeggyűjtők figyelmébe!** Az aradi posta igazgatósága felhívja mindazokat, akik február 25-ig előjegyezték bélyegsorozatokat az „Inzestrarea Armatei” lebélyegzésre, hogy azok a délutáni órákban átvehetik bélyegeiket a főpostán.

— **Elismerték a baptista hitfelekezetet.** A belügyminiszterium a baptisták jogi helyzetével kapcsolatban rendeletet küldött az aradi városháza. A rendelet szerint a belügyminiszterium jóváhagyta a baptisták statutumát és ennek következtében a jövőben a baptistákat elismert vallási felekezetnek ismeri el, aminek megfelelően az összes ezzel járó jogokat engedélyezték számukra. Ez a rendelet hatályon kívül helyezi a belügyminiszteriumnak a közelmúltban kiadott azon intézkedését, amelynek következtében a baptistákat csak vallásos szektának tekintették.

Kölesönös segélynyújtás

— **Papa, kérem, én az adófellebbezőségi el. készülttem, te hogy állsz a latin feladattal?**

ŐRIÁSI VÁLASZTEK

női és férfi tavaszi
ujdonságokban

I. MOTIU

divatruházában
A húsvéti ünnepekig Consum-
vevőknek is 5% engedmény!

— **Trimbition Traian továbbra is a nemzetgazdasági minisztérium kebelében működik.** Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy Trimbition Traian, volt aradi iparfelügyelő a külkereskedelmi minisztériumban kapott megbízást, ezzel kapcsolatban most közöljük, hogy az említett megbízás csak ideiglenes jellegű és a volt aradi iparfelügyelő továbbra is a nemzetgazdasági minisztérium kebelében működik.

— **Holland konzulátus Timisoaran (Temesvár).** Hollandia kormánya Timisoaran (Temesvár) konzulátust létesített és konzullá Van de Geeler Jan huskonzervgyári igazgatót nevezte ki.

— **Meghalt Ritter Károly nyugalmazott alezredes.** Oradea. (Nagyvárad). Hétfőn hajnalban 5 órakor hosszúságos és kínos, de igaz keresztényi türelemmel viselt szenvedés után, 70 éves korában meghalt Ritter Károly, nyug. alezredes, az egykori osztrák-magyar hadsereg 181-ik gyalogezredének vitéz katonája, számos kitüntetés tulajdonosa, Ritter Károly példás családi életet élt és azontul is barátai, ismerősei körében osztatlan szeretetnek és tiszteletnek örvendett. Hónapokkal ezelőtt súlyos kór támadta meg s hogy életét megmentsék, le kellett vágni a fél karját. A súlyos műtét azonban a sok harcot látott katonának csak a szenvedését hosszabbította meg, a végzetet már nem tudta felartóztatni. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz az Olasz-temető Haller-kápolnájából.

— **Halálozás.** Szabó Mária, CFR-tiszviselőnő 43 éves korában hosszúságos szenvedés után keddre virradó hajnali 3 órakor meghalt. Temetése csütörtökön, március 21-én délután 4 órakor megy végbe a Felsőtemető halottasházából a református egyház szertartása szerint. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

Legszebb HUSVÉTI AJANDEK

Sváici női és férfi korórák nagy választékban:

HARTMANN KALMÁN

ékszerésznél, Arad, Minorita-palota.

— **Rövidesen hat új gépkocsit állít forgalomba a város közuti gépkocsiszolgálat.** Ismeretes, hogy Arad város vezetősége még régebben hat darab amerikai készítményű társasgépkocsi-alvázat vásárolt a közuti közlekedés lebonyolítása számára. A nemzetközi események következtében bizonyos nehézségek mutatkoztak a hat darab gépkocsi-alváz leszállításánál, a közelmúltban azonban három alváz megérkezett és ezeknek karosszériával való ellátását a város közüzeneinek műhelyében már meg is kezdték, úgy rövidesen forgalomba állíthatják a három új kocsi. Időközben értesítés érkezett a közüzemekhez, hogy a többi három alváz is megérkezett Constantába, ahonnan a legrövidebb időn belül utnak indítják Aradra. A hat darab új gépkocsit az egyes vonalon állítják forgalomba.

— **Megjelent az első két német uszályhajó a Dunán.** Budapestről jelentik: A Duna áradásának apadásával egyidejűleg megjelent a Dunán az első két német motoros uszályhajó. Esztergombánál jégtorlasz állott el a hajók útját, de a jég lassan mozog lefelé és így a hajók is tovább haladhatnak a jég nyomában. A tavaszi áradásoknak egyébként Zalamogyében 8 halálos áldozatuk van.

— **Vadlábak meghosszabbított vadászati ideje.** A földművelésügyi miniszterium rendelkezése értelmében 1940. március 31-ig bezárólag hosszabbították meg azt a határidőt, amelyen belül vadlábakra és vadkacsákra vadászni lehet.

— **Négyhónapi elzárásra ítélte a Timisoara (Temesvár) katonai törvényszék Faragó Ferenc lugosi (Lugos) román kat. lelkészét.** A Timisoara (Temesvár) katonai törvényszék most foglalkozott Faragó Ferenc lugosi (Lugos) román katolikus lelkész ügyével, aki elítélte a katonai ügyészség vádat emelt azon a címen, hogy az iskolásgyermekeket állameiellenes tartalmú dalokra tanította. A katonai törvényszék Faragó Ferencet államellenes vétség címén négyhónapot elzárásra ítélte.

HUSVÉTRA házi sonkák, házi kol-üzletében, Str bász és fiatal bárdny Eibenschütz hentes M. Corvin 5.

Az új liszt- és kenyérrárok

Kedd délelőtt megjelent a város hirdetőszlopain az a szabályrendelet, amely az új hivatalos árjegyzékről szóló intézkedéseket tartalmazza. A változásokat már ismertettük, így — amint az Aradi Közlöny vasárnapi száma közölte — a lisztárak a kifüggesztéstől számított 24 óra elteltével a következők: 4-es liszt malomban 9 lei (eddig 8.70), üzletben 10 lei (eddig 9 lei), 5-ös liszt 8.50 (8.30), illetve 8.70 (8.50) lei, 6-os liszt 7 (6.50), illetve 8 (7) lei. A nullásliszt továbbra is szabad forgalom tárgyát képezi. Kenyérárak: 4-es lisztből készült kenyér minden vonatkozásban 10.50 (9.50), 6-os lisztből készült kenyér péknél 7, eddig 6.50. (házhoz szállítva 7.50), eddig 7 lei, 5-ös lisztből készült kenyér ára változatlan, tehát 8.50, illetve 9 lei.

Egy hadnagy bátor cselekedete több emberéletet mentett meg

Timisoara (Temesvár) tudósítónk jelenti: Stefanescu Gheorghe hadnagy azt a megbízatást kapta, hogy tíz tüzérkatonával Ghroda község határában a Bega hídján közelében állandóan robbantsa az ott feltornyosuló jeget és így megmentsse a községet a pusztulástól. Tegnap hat katonával csónakon megközelített egy jégtorlaszt és azon dinamittöltényt helyezett el és meggyújtotta a gyújtószinort. Mikor azután a hadnagy és katonái csónakjukkal távozni akartak, azt egy hatalmas jégtábla, amelyet a víz akkor sodort oda, odaszorította a felrobbantandó jégtorlaszokhoz.

Minden fáradóság, amely a csónak elszabadtására irányult, hiábavaló volt. A gyújtószinór pedig már majdnem tövén égett és minden pillanatban várható volt a robbanás. Stefanescu hadnagy ekkor hirtelen elhatározással a jégtorlaszra ugrott, felkapta a dinamittöltényt és messzire elhajította. A dinamit mielőtt leesett volna, a levegőben felrobbant, de már nem okozott senkiben kárt. Stefanescu hadnagy bátor cselekedete több emberéletet mentett meg.

— 44 ÉS FÉLMILLIÓ ITALIA LAKOSSÁGA. Róma. (Rador). Hivatalosan jelentik, hogy 1940. február 21-én Olaszország lakossága a gyarmatok nélkül 44.589.000 volt.

— Működésbe lépett az Etna. Rómából jelentik: Az Etna tűzhányó váratlanul olyan erőteljes működésbe lépett, amit több mint negyven éve nem tapasztaltak.

— Hunyady Sándor Amerikába megy. Budapestről jelentik: Hunyady Sándor a kiváló magyar író néhány nap múlva rövid olaszországi tartózkodása után, Genovában hajóra száll és Neworkba utazik. Az a terve, hogy beutazza az északamerikai magyar településeket, mert meg akarja írni a „magyar-amerikát”. Utját 12 hétre tervezi.

— Felhívás a közönséghez! A városvezetés a következők közlésére kért fel bennünket: Aradváros vezetősége felhívással fordul a közönséghez, hogy a közvagyonot képező parkok és közhasználati tárgyak megőrzése tekintetében tanúsítson nagyobb felelősséget és a közönség akadályozza meg a belátás nélküli rossz szándékú egyének romboló munkáját. A közelmúltban ismét számos facsemetét loptak el a parkokból, tavasszal legázolják a virágágyakat, sőt az új földalatti illemhelyekről leszerelik a csanokat és a csempéket is elviszik. Mindenki, aki ilyenmit lát, azonnal forduljon rendőrhöz és tegye lehetővé a közvagyon megrongálását.

— Halálozás. Blechner József glogovai (Glogovác) közismert kereskedő felesége, szül. Kleman Katalin f. hó 18-ikán Glogovaton (Glogovác) rövid szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 20-ikán, d. u. 4 órakor lesz Glogovaton (Glogovác) a gvásházából.

— A tímárműhelyek április elsejéig kötelesek kérvényeiket a nemzetgazdasági minisztériumhoz eljuttatni. A nemzetgazdasági minisztérium határozata értelmében a tímárműhelyek, valamint a börgyárak április elsejéig kötelesek a nekik juttatandó nyersbőr-keret megállapítása végett kérvényeiket a nemzetgazdasági minisztérium nyers anyag osztályához eljuttatni. A börgyárak a kérvényekhez csatolják az iparfelügyelőség által kiállított bizonyítványt, amely üzemük termelőképességét igazolja. A tímárműhelyek pedig a munkakamara, vagy pedig a községi előjáróság bizonyítványát mellékelik, amellyel azt igazolják, hogy a kérvényező szakképzett tímármesterek, egyben pedig közlik az alkalmazottak számát is. A kérvényekben fel kell tüntetni azt is, hogy a műhelyek milyen minőségű és milyen fajta bőrt dolgoztak fel.

— A jövőben a Nitrogen gyár hozza forgalomba a „Neosalutan” nevű gyógyszert. Az Argus értesülése szerint az Ufarom cluji (Kolozsvar) gyógyszerárugyár eladta a diclosan-martini (Dicsőszentmárton) Nitrogén-gyárnak a Neosalutan nevű gyógyszer gyártási jogát. Egyelőre az említett gyógyszer gyártása továbbra is Clujon (Kolozsvar) történik, forgalombahozatalát azonban a Nitrogen-gyár eszközöli.

— Halálos szerencsétlenség a radnai tenyészállat-telepen. Az aradi ügyészséget ma délelőtt telefonon értesítették, hogy halálos szerencsétlenség történt Radna közelében, az állami tenyészállat-telepen. A telep egyik gondnokát, Novac Gheorghet egy bika felöklelte, úgy hogy súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlen embert nyomban orvosi kezelésben részesítették, azonban négy óra múlva, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, kiszorult. Az ügyészség, tekintettel arra, hogy a halálos szerencsétlenség miatt senki sem felelős, megadta a temetési engedélyt.

Humor

— Sajnos, szomorú dolgot kell közölnöm önnel feleségével kapcsolatban. Valószínűleg el fogja veszíteni a hangját.

— Reméljük a legjobbat, doktor ur!

A nagy áruház csomagolóosztályának főnöke rá-
rival az egyik csomagolóra:

— Mi az, mindössze harminc csomagot készített el egy óra alatt? És ezt nevezni maga lázas munkának? A láz nálam harminchétnél kezdődik...

Férfi fehérneműt

legmodernebb szabás szerint a legolcsóbb árban készít

WEICHELT

Strada Eminescu 12. sz., az udvarban, a kapuval szemben.
Anyagokban nagy választék

SZÍNHÁZ

„Dalol a nyár”

Erdélyi Mihály operettje a színház húsvéti slágere

Ma: „Utolsó tánc”, a szezonban utoljára, olcsó helyárral

Szerdán este az idei színiidényben utoljára szerepel műsoron Herczeg Ferenc nagy sikert elért remek vígjátéka, az „Utolsó tánc”. A pompás darab valamennyi előadásán telt ház taposha Erényi Böske nagy szerű kettős — anya és leánya — alakítását, valamint a többi szereplők kitűnő játékát. Aradon senki sem mulaszthatja el megtekinteni az „Utolsó tánc”-ot, amely olcsó helyárral kerül bemutatásra.

A húsvéti ünnepekre a színház ismét ragyogó muzsikájú, szellemes szövegű táncos darabot, Erdélyi Mihály: „Sárgapitykés közlegény” és a „Zsimberizombori szépasszony” operettek szerzőjének újdonságát, a „Dalol a nyár” című háromfelvonásos operettjét mutatja be. Erdélyi Mihály, aki jelenleg a legnépszerűbb magyar operettíró, mindig megtalálja az utat a közönség izléséhez és a darabjai iránt megnyilvánuló népszerűségnek éppen ez a titka.

A „Dalol a nyár” bemutatója szombaton este 8 órakor lesz. A főszerepekben Erényi Böske, Major Kató, Gömöri Emma, Angyal Lilly, Ágai Margit, Felhő Ervin, Mészáros Béla, id. Szendrey Mihály, Jávor Alfréd, Lenkey István, Kun Dezső, Kiss és Ungvári lépnek fel.

A húsvéti ünnepek mindkét napján 3, 6 és 9 órakor a „Dalol a nyár” van műsoron

A Kamara Színház műsora:

Szerdán este 9 órakor: „Utolsó tánc”. Herczeg Ferenc vígjátéka, a szezonban utoljára, 20, 30, 40 és 50 leies helyárral

Szombaton este 9 órakor: „Dalol a nyár”. Erdélyi Mihály legújabb táncos operettje. Főszerepekben Erényi Böske, Major Kató, Gömöri Emma, Angyal Lilly, Ágai Margit, Felhő Ervin, Mészáros Béla, id. Szendrey Mihály, Jávor Alfréd, Lenkey István, Kun Dezső, Kiss és Ungvári.

Húsvét-hétfőn délután 3 órakor, délután 6 órakor és este 9 órakor: „Dalol a nyár”, Erdélyi Mihály táncosoperettje.

Húsvét-vasárnap délután 3 órakor, délután 6 órakor és este 9 órakor: „Dalol a nyár” Erdélyi Mihály táncosoperettje

Al-süketnémát

leplezte le az aradi állomáson

Tegnap este az aradi pályaudvaron szolgálót teljesítő rendőrszemnek feltűnt egy magas fiatalember, aki az állomáson tartózkodóktól kéregetett. Az ismeretlen, rosszul öltözött fiatalember jelekkel mutatta, hogy süketnéma és szájalmaletkészségére hivatkozva nyújtotta kéregetésre kezét. A rendőr, aki megfigyelés alatt tartotta a köldust, rájött arra, hogy az nem süketnéma és testi fogyatékosságot csak azért utánoz, hogy hathatósabb eredményt érjen el. Az al-süketnémát, aki teljesen kifogástalanul hall és beszél, felkísérték a központi rendőrségre, ahol kiderült, hogy E. Béla 18 esztendő, Targu-Muresről (Marosvásárhely) jött Aradra néhány nap pal ezelőtt, miután ott nem tudott elhelyezkedni. A szélhámos kéregető ellen megindult az eljárás.

Izraelita vallásuk pesti utazása

A Wagons-Lits-Cook menetjegyiroda közli a következőket a budapesti Mezőgazdasági Kiállításhoz vonatkozólag:

VIZUMKEDVEZMÉNY: Minthogy az utólagos vizum váltásának lehetősége megszűnt, ezért a kiállítás látogatóinak ELŐZETES vizumot kell beszerezniük. A konzulátusi vizum-díj 75.— lei. Izraelita vallású utasok az érvényes utlevélén kívül a kérvényhez az évben kiállított bizonyítványt mellékelniük, amellyel hivatalosan igazolják, hogy átesetek az állampolgársági felülvizsgálaton és román állampolgárok. Keresztény vallású utasok pedig az utlevélén kívül eredeti SZÜLETÉSI KIVONATOT mellékelniük, minden egyéb okmányt a W. Lits készséggel készít el az érdeklődők munkálának megkönnyítése céljából.

UTAZÁSI KEDVEZMÉNYEK: 50 százalékos kedvezményvel lehet utazni az igazolvány alapján bár, mely határtól Budapestre: 1940. március 20-án 0 órá-tól április 7-én déli 12 óráig és Budapestről vissza március 30-án 16 órától április 17-én 24 óráig. Az utazás megszakítható. Vidéki utazásra 33 százalék a kedvezmény. A CFR-vonalakon a visszautazásnál 50 százalék kedvezmény. Az igazolvány ára 200 lei.

A fenti utazásra vonatkozó felvilágosítások, vizum beszerzés, vasúti jegyek és igazolványok a WAGONS-LITS-COOK menetjegyirodában beszerezhetők Aradon, a minorita-palotában.

— Felkínéskeltő öngyilkosság Budapesten. Budapestről jelentik: Dr. Török Jenő budapesti ügyvéd, az OTI volt segédtitkára, a Szent István-körut egyik bérházának ötödik emeletről levetette magát és azonnal meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— Árlejtések a városházán. Aradváros hivatalos lapjában 9540—1940. szám alatt a következő árlejtéseket hozzák közhírré: 1940. március 28-án reggel 9 óra 30 perckor árlejtés a Capitan Ignatucca kövezésére 900.000 lei értékben. 11 órakor a murespartii töltés sziltesítése betonlappal 710.000 lei költségvetéssel. 12 óra 30 perckor 2 darab tehergépkocsihoz alváz beszerzése a városi vághid részére 800.000 lei értékben. Március 30-án délelőtt 10 óra 30 perckor Miron Costin és Mocioni-uccák kövezetének javításához szükséges anyag beszerzésére 226.920 lei árban. 11 órakor a város tulajdonát képező töltések fűvének kaszálására a bérleti jog 3 évre való kiadása. Az árlejtések feltételei a Prámaria 104. számú szabályában megtekinthetők.

— A faji kérdés — Az Egyház küzdelme a spiritalizmus ellen — Egy operett elindult és ki tudja, hol áll meg — A betörők vigyáznak az — Országállamára — Aradi szerzők írásban és képműben és számos más érdekes cikk, társadalmi és közgazdasági intimitás, rengeteg arckép és csoportkép, a gyermek és ifjúsági vívók arcképei, újabb szerződarabok, a Vásárhelyi Jankam emlékest szereplői, stb., stb. és egy kottamelléklet Kócsy Jenő pompás képeslapja, a TARSASÁG most megjelent szenzációs húsvéti albumában, Ára 20 lei.

— Film, színház, irodalom, Egyed Zoltán hetilapjának húsvéti száma megérkezett. Az album-terjedelmű húsvéti szám írásban és képműben valóságos szenzációja a lapkiadásnak. A dupla terjedelmű album teljes hétrevaló rendkívüli érdekes olvasmányt nyújt, ára csak 15 lei.

— Rendkívüli gazdag tartalommal jelent meg a magyar középosztály népszerű hetilapjának, az Új Időknek legújabb száma. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrásyut 16. Előfizetési díja negyedéyre Romániában 200 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAJÓS gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 8.
KAIN gyógyszer-tár, Calea Banatului 1.
NIEDERMAYER gyógyszer-tár, Str. Goidu.

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria CFR vendégszerepel vasárnap Aradon az NB negyedik fordulóján

A nemzeti bajnokság vasárnapi műsora

A nemzeti bajnokság negyedik fordulója érdekes küzdelmeket ígér. Három mérkőzést Bucurestiben bonyolítanak le, kettő Timisoaran (Temesvár) kerül lebonyolításra, egynek pedig Arad lesz a színhelye. A műsor a következő:

AMTE—Gloria CFR
Juventus—Venus
Rapid—Carpati
Sp. Studentesc—UDR
Ripensia—U. Tricolor
CAMT—Victoria

Aradon a Gloria CFR ad revánset az aradi munkáscsapatnak az őszi galati-i legyőzetéséért. Ha az AMTE tartja formáját és küzdeni is fog, akkor a siker nem maradhat el. Összel a Gloria 1:0 arányban nyert.

Bucurestiben szombaton régi riválisok találkoznak és a Juventus, amely most újból formában van, nagyon meg fogja nehezíteni a bajnokságot győzelmét. Minimális Venus győzelem várható. Az őszi mérkőzésen a Venus 3:0 arányban győzött. A Rapid a Carpati együttesét látja vendégül és ez a mérkőzés igen heves küzdelmet

His krónika

Az aradi munkáscsapat tábora az első két bajnoki fordulón elszenvedett vereségek ellenére is bizott csapatában: győzelmet várt a CAMT elleni mérkőzésen, de ilyen nagyarányú győzelemre senki sem számított. A mutatott játék alapján azonban ez a győzelem teljesen megérdemelt, sőt — ha a piros-fehérek végig teljes erőbedobással küzdenek — az arány sokkal nagyobb is lehetett volna.

Az AMTE új összeállítása kétségtelenül bevált. A védelem jelentősen megerősödött Kovács beállításával, a fedezetsornak is nagy hasznára volt Szaniszló hátravonása, a támadólánc pedig Batrinak a középcsatár helyére történt állításával szintén csak nyert. Az is bizonyos, hogy az AMTE vasárnapi formájában a tartalékolton szárnyaszegett CAMT nál tartalmasabb együttest is kétvállra fektetett volna, a jövőt illetően azonban még sincsen semmi ok az elbizakodottságra. A hátralévő NB-mérkőzéseken még az eddiginél is nagyobb küzdelmek várhatók, mert a „tömeges kiesés” rémétől valamennyi csapat menekülni igyekszik. Talán csak a Venus, a Rapid és a Sportul Studentesc az, amely már nem tart attól, hogy a kiesés sorsára jut, a többieknek azonban hangyaszigorral kell gyűjteni a bajnoki pontokat, amelyek a bennmaradást jelentik.

A soronkövetkező AMTE—Gloria CFR mérkőzés tehát ebből a szempontból óriási fontossággal bír az aradi munkáscsapatra nézve, amely — ha sikeres harcot vív — hatalmas ugrással közeledhet ahhoz a csoporthoz, amelynek nem kell tartania a kiesés rémétől. A vasárnapi kétségkívül nagy sikernek nem szabad az önbizalom túltengéséhez vezetnie és ezen a mérkőzésen főként végig teljes igyekezettel kell küzdeni, mert az ellenfél sokkal erősebb, mint az agyontartalékoltt CAMT volt.

Az egyik piros-lekete szurkoló jellemezte legjobban a vasárnapi mérkőzést:

— Az AMTE kettős bucaresti-i veresége után valósággal üdítőleg hatott — a CAMT gyenge játéka...

Az idény első A) ligás mérkőzésén a csapat jobb formában volt, mint a rendezőség. A rendezvények körül mindig bajok voltak: kisebb-nagyobb rendellenességek, „rendezői” túlbuzgóságok mindig előadódtak, de azok felett igyekeztünk elsiklani, napirendre térni. Az első mérkőzésen elvégre még a rendezők sem lehetnek „formában”, annyi azonban okvetlenül elvárható egy olyan nagymultu egyesülettől, mint az AMTE, hogy tagjai, dolgozói aka-

igér, a Rapidot a hazai pálya támogatja ugyan, de a Carpati idegenben is tud küzdeni. A Rapid esélyei kétségkívül nagyobbak, de győzelmi aránya nem lesz túlságosan meggyőző. Összel a Carpati nyert 1:0 arányban. A Sportul Studentesc ezúttal nem könnyű ellenfélre talál az UDR-ben, amely legutóbb a Rapiddal játszott döntetlenül Bucurestiben. Hatalmas harc után a döntetlenhez közelálló eredmény várható ezen a mérkőzésen. Összel is gólnélküli döntetlen volt az eredmény.

Timisoaran (Temesvár) két meccs kerül lebonyolításra. A Ripensia az U. Tricolor együttesével csap össze és ennek a győztesét megjósolni nem könnyű. Az obori együttes szép sikereket ért el, de a Ripensia is végre megemberelheti magát és esetleg győzhet is. Az őszi meccset az U. Tricolor nyerte 1:0-ra. A CAMT a Victoriát látja vendégül és a munkásatléták számára alkalom nyílik, hogy az aradi súlyos vereséget korrigálják. Ebbe természetesen a Victoriának is lesz beleszólása, végeredményében azonban a CAMT győzelme valószínűbb. Összel is a CAMT nyert 1:0 arányban.

ró tagjai sorából olyanokat állítson a felelősségteljesebb rendezői helyekre, akik kellő intelligenciával bírnak.

Az ifjúsági bajnokság küzdelmei is vasárnap vették kezdetüket és a kitűzött mérkőzések közül mindössze négy mérkőzést rendeztek meg a csapatok, de ezek közül is kettő elmaradt. Hiányoztak az igazoló könyvecskék és például az egyik csapat ezért ki sem mert állni, mert félt az igazoló könyvecskék hiánya miatt a szövetség által kiróvandó büntéstől. A másik mérkőzésen a könyvecskék nélkül megjelenő másik csapat kijált ugyan, de játékra itt sem került sor. A szövetségnek erővel, intézkedéseket kell foganatosítania, mert az ilyen és hasonló eljárások az ifjúsági bajnokság komolyságát veszélyeztetik.

csak úgy kapásból!

Az olasz bajnokság meglepetése a Bologna pontvesztése. Az eredmények: Bari—Novara 1:0, Lazio—Bologna 2:2, Juventus—Milano 2:1, Genova—Venezia 3:1, Fiorentina—Napoli 2:0, Torino—Liguria 3:0, Ambrosiana—Modena 2:1, Triestina—Roma 1:0. A sorrend: Bologna 33, Ambrosiana 32, Genova 30, Lazio 27, Juventus 27 és Torino 25 pont.

A magyar bajnokság vasárnapi műsorán a következő mérkőzések szerepelnek: Újpest—Elektromos, Gamma—Kispest, Szeged—Törökvis, Haladás—Kassa, Szolnok—Bocskai.

Budapesten és Bécsben vasárnap és hétfőn körmérkőzéseket bonyolítanak le. Vasárnap Budapesten a Rapid a Ferencvárossal, az Austria a Hungáriával, hétfőn pedig Bécsben a Ferencváros az Austriával, a Hungária a Rapiddal játszik.

Kopenhágai híradás szerint Ragnhild Hveger, a legtöbb hölgyuszó-világcsúcs birtokosa, profi lesz. Hveger kijelentette, hogy augusztusban uszmesteri vizsgát tesz és uszó-oktató kíván lenni.

Bindea beteg, nem utazott a válogatottak edzéseire

A bucaresti-i válogatott jelöltek névsora

Bindea Silviu, a CAMT válogatott szélsőcsatára, aki — mint ismeretes — a vidéki játékosokkal együtt meghívást nyert a válogatottak előkészítő edzéseire, betegsége miatt (mandulagyulladás) nem utazhatott Bucurestibe. A szövetség illetékesei egyébként összeállították a bucaresti-i válogatott jelöltek névsorát, amely a közben Bucurestibe érkezett vidékiekkel együtt az edzéseket már meg is kezdte. A bucaresti-i játékosok listája az alábbi:

Kapusok: David, Radulescu, Ghenea, háttérdek: Siera, Negrescu, Lengher, Petrescu, Ilescu, Dragomirescu Mitan, fedezetek: Demetrovici, Lupas, Vintila, Rasinaru, Moldoveanu, Dragan, Bel-

fa, Boteanu, Astileanu, csatárok: Mihaiescu Lulu, Dumitrescu, Orza, Ploesteanu, Humis, Iordache, Oana, Dunareanu, Mihaiescu, Constantinescu, Grecu, Gica Popescu, Bogdan, Radu Florian, Tudor, Stoian.

O Timisoaran (Temesvár) mérkőztek meg Banat ökölvívói Ardeal (Erdély) boxolóival és a banati ökölvívók 10:6 arányban győztek.

O Belgium—Hollandia 7:1 (3:0). Antwerpenben játszották le a mérkőzést, amelyen a belga válogatott csapat pompás játékkal valósággal legázolta Hollandia válogatott együttesét.

O Tözsér Bucurestibe költözött. Tözsér, többszörös országos birkozóbajnok, aki Oradean (Nagyvárad) a Törökvis sportegyesület tagja volt, Bucurestibe költözött, ahol az ottani Sportul Muncitoresc részére kérte átigazolását.

TEKESPORT

Az aradi tekekörzet hétfői ülésének határozatai

Az aradi tekekörzet hétfői ülésén több érdekes határozatot hoztak, amelyek az egyesületek jövőbeni működésére nagyfontosságúak, miért is azokat alant közöljük:

Az egyéni versenyt rendezni kívánó egyesületek részére a körzet csak abban az esetben ad engedélyt, ha a rendező egyesület előzőleg a versenyilletéket a körzet pénztárosának, Wingeron Bélának befizette és a kérelemhez a bevezetést igazoló nyugtát mellékelte.

Az egyéni bajnokságok megrendezése immár aktuálissá vált, miért is a tekekörzet felhívja egyesületeit, hogy ezekben az egyesületekben megrendezendő egyéni bajnoki versenyben résztvenni kívánó játékosainak névjegyzékét a verseny helyének, továbbá időpontjának megjelölésével, legkésőbb április hó 1. napján tartandó ülésen terjessze elő, mikor is a körzet, a versenyt ellenőrző bizottságot kijelölve, a verseny hitelességét biztosítja.

Az Infrătirea—Tricolor vasárnap lejátszott csapatbajnoki mérkőzés hitelesítése, a Tricolor óvása miatt, a körzet április hó 1-iki ülésére halasztotta, mikor is az óvás-ügyet letárgyalva, dönt a mérkőzés sorsa felett.

A Tricolor B) csapata, miután az Infrătirea B) nem állott ki ellene, a szabályok értelmében kötelező ellenfél nélküli játékát, bíró hiánya miatt nem játszotta le. A körzet tanácsa tekintettel e körülményre, kivételesen engedélyezte a „szólo” játék pótlását, március 22-én, pénteken este 8.30 órai kezdettel és felhívja a Transilvaniát, hogy erre az időpontra bíróit küldjön ki a Tricolor-pályára.

A Prieteni—Fortuna B) csapatainak bajnoki mérkőzését sem hitelesítette a körzet, mivel a bíró a bírói jelentést nem küldte be. A körzet tanácsa felhívja a Transilvaniát ennek pótlására.

A Metalurgist elsőnek rendezel meg az egyéni bajnoki versenyt, melyen minden versenyző két-két kísérletben, minden egyes fára 3—3 dobást összesen 27—27 dobást eszközöl. A verseny ma, szerdán este 8 órakor kezdődik és a körzet tanácsa versenybírókúl Rosenzweig, Weszely és Turturean tanácsstagokat küldötte ki.

A csapatbajnokság második fordulójának mérkőzéseit: A csapatbajnokság második fordulója a közbeeső husvétii ünnepek miatt, március 31-én, vasárnap kerül lejátszásra, a következő párosításban:

Fortuna—Infrătirea: 4 és 6 órakor, Nagy Béla-vendéglő.

Prieteni—Tricolor: 4 és 6 órakor, Prieteni-pálya. Metalurgist—Transilvania: 4 és 6 órakor, Metalurgist-pálya. A vezetőbírókat a szabadnapos AAC delegálja.

Az aradi WAGON-LITS // COOK menetjegyiroda, Minorita-palota, értesíti a t. utazó közönséget, hogy kiad külföldi vasúti jegyeket, pausz-füzeteket a hiva-: talos áron. ::

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Szász Pál dr. EMGE elnök nagy beszéde a székely gazdatársadalomhoz

Hatalmas érdeklődés mellett folyt le az EMGE odorheiu-i (Székelyudvarhely) nagygyűlése

Szász Pál dr.

szának el Udvarhelyre s keressenek közvetlen érintkezést az összesereglt gazdákkal. Dr. Szász Pál országos elnök, Máriaffi Lajos alelnök, Telegdy László ügyvezető alelnök, Mikó László kertületi felelős, s Demejter Béla az Erdélyi Gazda szerkesztője vasárnap délután 4 órakor érkeztek a városba, ahol Ugron Pál és Orosz Károly vezetésével küldöttség fogadta őket.

A gyűlésterembe bevonuló EMGE országos elnökét és alelnökeit a székely gazdák hosszas éljenzéssel fogadják. Orosz Károly EMGE felelős, országgyűlési képviselő, az udvarmegyei EMGE tagok és jelenlevő 37 gazdákör nevében tolmácsolja dr. Szász Pálnak a székely gazdák köszönetét az érdeklődésükben végzett munkáért.

Szász Pál dr. beszéde

A gazdák újabb hosszas éljenzéssel fogadják a szólásra emelkedő elnököt, aki azzal kezdte beszédét, hogy 1937-ben járt utoljára Odorheiu-en (Udvarhely) s őszintén fájjalja, hogy azóta nem tudott gyakrabban ellátogatni. Ne higgyék azonban, hogy elszakadt tőlük, hiszen állandóan élénk figyelemmel kíséri életüket s foglalkozott külön-

A kormány érdeklődése

Beszédének további részében foglalkozott az államhatárolommal fennálló kapcsolatokkal. Utalt arra, hogy a kormányfőnyezők is felügyeltek az EMGE alkotó tevékenységére. Ma már eljutottunk odáig, hogy a földművelésügyi miniszterium fejlesztette az Egyesületet, ismeresse téli gazdasági tanfolyamainak egész alkátát, — mert látni akarják, hogyan tudta egy egyesület ilyen tökéletesen megszervezni a rendelkezésére álló szerény eszközök mellett a gazdasági népoktatást. S amikor ez a helyzet, vajjon mivel magyarázható, hogy Odorheiu (Udvarhely) megyében ezideig mindössze csak két tanfolyamot lehetett tartani? Az Egyesület kénszen áll, hogy az ily irányú igényeket teljesítse, — ha kéri. Az idén már több, mint hatvan igénylés volt. Sajnos azonban, hogy rajtunk kívül álló okok miatt alig a fejt tudtuk megvalósítani. Meggyőződése, hogy az odorheiu (Udvarhely) gazdák versengeni fognak a tanfolyamokért. Ezt annál is inkább meg kell tenniük, mert ma a világ minden részén a szociális kérdésekre terelődik a figyelem s az új szociális társadalom kibontakozásának előjeleivel találkozunk. Hajadnunk kell az idővel — tehát tanuljunk.

— Én hiszek abban, — fejezte be beszédét emelt hangon, hogy ha a magyar gazdatársadalom egységesen sorakozik fel vezetői mögé s fegyelmelzen, öntudatosan munkálkodik, — biztosíthatjuk a jobb magyar gazdajövendőt (Hosszas éljenzés).

Hozzászólások

Sz. Szakáts Péter, Gyerkes Mihály, dr. Sebesti János, Szakáts Zoltán, dr. Bíró István, Kovács László, dr. Ejekes Domokos és mások felszólalásai után dr. Szász Pál részletesen válaszol a felszólalásokra. Mindenek előtt a legnagyobb elismerés és nagyrabecsülés hangján szól Sz. Szakáts Péternek, a magyar gazdasági szolgáltatásban kifejtett munkájátlan érdemeiről. Kijelenti azonban, hogy nem

böző problémáikkal. Az EMGE-tagok, felügyelők, faluvezetők jelentéseiből mindig világos képet alkothatott a helyzetről. Amikor azonban itt járt, az átszervezés alatt levő EMGE még csak az első munkakévében járt. Meg kell köszönnie azt a fenn-tartás nélküli támogatást és bizalmat, amit azóta is élvezett az odorheiu (Udvarhely) gazdák részéről, akik eljöttek az EMGE közgyűléseire, gyakran látogatták az Egyesületet s így élénk kapcsolatot fejlődött ki.

— Bizonyára azért támogattak, — folytatta nagyszabású beszédét, — mert megértették. Valamennyiük lelket és öntudatát az együvértartozás szent lángja hevítette. Érezték, hogy egyik vagyunk s egyiknek is kell maradnunk. Meglátták, hogy az egyetemes magyar gazdaérdekeket csak egyetemes munkatervvel és módszerrel lehet szolgálni. Tömegesen léptek be az EMGE-be, alakították gazdaköröket, — ugyanígy, hogy ma Odorheiu (Udvarhely) megyében van legtöbb tagunk.

— Gazdaságvéreim, azonban nemcsak tagjai, hanem egyben tulajdonosai is az Egyesületnek. Annak az Egyesületnek, mely százéves fennállása alatt bölcs vezetőinek irányításával, minden időben be tudta tölteni a kor követelményeit. Nekünk viszont az a legfőbb törekvésünk, hogy ezt a százéves egyesületet, mint az egész gazdatársadalom tulajdonát és legfőbb irányító szervét, — továbbfejlesztve, kiszélesítve, tartalommal még jobban feltölve adjuk át az eljövendő évszázad nemzedékének is.

— Bizony nehéz az élet, s mindnyájan sokat küzdünk. De történelmi időkben, — történelmi magasztalásokon — történelmi hivatást kell betöltenünk. A magyar gazdának tanulnia kell. Nem elég amit tud, mert azzal korán sem felülhathat meg azoknak a követelményeknek, amelyeket saját népük és gyermekeik támasztanak vejük szemben. Lejki és gazdasági adottságokban kiapadhatatlanok vagyunk, de ezeket csak úgy tudjuk népünk javára kamatoztatni, ha tanulunk.

Illetik meg azok a nagy elismerő szavak, amik a felszólalások során érték. Majd a papságnak ama kérésére, hogy számukra is rendezzenek tanfolyamokat, azt válaszolja, hogy régebbi elgondolásai közé tartozik, már egyszer kísérletezett is vele. Akkor azonban az Egyesülettől független okok miatt kellett abbahagynia a megkezdett munkát. Ezért rendezte meg 70 felekezeti tanító múltévi tanfolyamát, amit az idén — hacsak lehet — hahetes időtartamra szabnának meg. Amennyiben a magyar papság szükségesnek tartja a gazdasági tanfolyamokat, úgy azt kéri, mert az Egyesület legnagyobb örömmel áll rendelkezésükre.

A közgyűlés lefolyása

Lakatos Tivadar titkári jelentése után, amit egyhangulag elfogadtak, Murvai Samu ujszékelyi földbíró javaslatára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel a Megyei Gazdasági Egylet elnökének Szakáts Zoltán földbíróköt, — alelnöknek Imreh Pál kispaszt, jogtanácsosnak pedig dr. Hadnagy Károly ügyvédet választották meg.

A megválasztott elnök gyönyörű beszédben mond köszönetet a bizalomért és igéri, hogy azt nem tisztásgnek, címnek, hanem komoly munkahelynek tekintik. Az új elnököt Ugron István és Pálffy Áron földbírókösök üdvözölték. A közgyűlés ezzel végetért.

A közös vacsorán több pohárköszöntő hangzott el, amelyek során Sz. Szakáts Péter, Szakáts Zoltán és dr. Fijó Ferenc beszéltek. Dr. Fijó Ferenc megragadta ezt az alkalmat arra, hogy köszönetet mondjon dr. Szász Pálnak az Odorheiu (Udvarhely) megyei közbirtokosságok nevében azért, mert az elmúlt év folyamán, amikor az erdészeti rendelkezések következtében a székely gazdák a legnagyobb nehézségekkel küzdöttek, — a magyar parlament csopont bevonásával — közbenjáró és megszerezte a szükséges vágatási engedélyeket.

A Magyarországra irányuló fűrészárny exportárát április 1-től kezdődőleg lényegesen felemlik

Egyik előző számunkban jelentettük, hogy a magyarországi fűrészárnykivitel ellenértékének fedezésére a két ország megbízottai között Bucarestben folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre. A szállítás még a régi kivitel engedélyek alapján folyik, de egyre szűkebb keretek között. Szakkörökben nem tartják kizártnak, hogy a kormány esetleg eláll attól a követeléstől, hogy a magyar fűrészárnyexport ellenértékét angol font vagy dollár alapon számolják el és továbbra is a pengő lesz a magyarországi kivitel elszámolási alapja, de az exportárát azonban április 1-től kezdődően 25-30 százalékkal felemlik.

Kérdéses, hogy valóban ebben a formában oldódik-e meg a magyarországi fűrészárnyexport ügye, de az Ugron körében működő fakiviteli szindikátus árbizottsága már a hét eleje óta tanácskozik Bucarestben az új árjegyzék összeállításán. Kiszivárgott hírek szerint ez az új árjegyzék valóban 25-30 százalékkal magasabb árakat ír elő, mint a most érvényben levő január 14-én kiadott árjegyzék.

A magyarországi szállítást eddig az is akadályozta, hogy a fokozott belső igénybevétel miatt a CFR nem tudott kellő mennyiségű vagont az export rendelkezésére bocsátani. A magyarországi importőrök most értesítették az itteni fakiviteli vállalatokat, hogy a Magyar Államvasutak kellő számú vagont bocsát a magyar importőrök rendelkezésére.

= Elutazott Belgrádból a román kereskedelmi küldöttség. Belgrad. (Rador.) A román kereskedelmi küldöttség Christu külkereskedelmi miniszter vezetésével hétfőn az Avala hegyen felkereste az Ismeretlen Katona síremlékét és koszorút helyezett el reá. Innen Oplenacba mentek, ahol Sándor király síremlékét koszorúzták meg. A román küldöttség délután 6 órakor hagyta el Belgradot s a pályaudvaron Andres kereskedelmi miniszter, Cadere Victor román nagykövét és a politikai, valamint a gazdasági élet számos tagja vett búcsút tőlük.

= Leszállították a talp és a feldolgozott bőr árát. Az Argus jelentése szerint a bőr- és talpgyárak a gyengébb minőségű talp kilogrammonkénti árát 5 leiel leszállították. A feldolgozott bőr árát 10 leiel leszállították le.

— Tizenhat városi ingatlan kerül árverésre Transylvania fővárosában Clujról (Kolozsvár) jelentik: A városvezetőség nagy erőfeszítést tesz, hogy a tervezett városfal felépítéséhez szükséges anyagi alapot előteremtse. A szükséges összeg előteremtése érdekében április 24-én a város 16 ingatlanát árverés alá bocsátja. Az eladásra kerülő 16 városi ingatlan értékét közel kilencmillió leire becsülik.

= Milyen iratok szükségesek a tanoncszerződéshez? Több ízben megírtuk, hogy milyen formákat kell előteremteni a tanoncszerződéshez. Mivel az utóbbi időben többen tévesen magyarázták az iratok beszerzéséről szóló sajtóközleményeket, hangsúlyozzuk, hogy a tanoncszerződéseket minden iparos maga állíthatja ki a beszerzett nyomtatványokon. A tanoncszerződésekre bélyeg nem kell, ugyancsak a kérvényre sem. Ezek tehát bélyegmentesek s az iratokat a városi iparosok és kereskedők személyesen, a vidékiek pedig postán adhatják be, illetve küldhetik el a munkakamarának. Be kell még adni egy felbélyegzett borítékot is, hogy a munkakamara a kész tanoncszerződést elküldhesse. A tanoncszerződés a következő okmányokat kell beszerezniük: állampolgársági, iskolai (legalább négy elemi osztály végzettségéről szóló) igazolványt, születési anyakönyvi kivonat orvosi bizonyítványt, amelyet a betegsegélyzőorvosok ingyen kötelesek kiállítani a tanoncok részére. Ugyancsak szükséges egy 30 leiről szóló nyugta is, amelyet a betegsegélyzőhöz befizetett összegről állít ki a hivatal. A munkaadónak viszont rendelkeznie kell iparrendelvényvel, vagy sárga színű ideiglenes iparrendelvényvel. Nem szerződhetnek tanulói azok, akik csak mesterséggel foglalkoznak, vagy nem tettek még mestervizsgát. Ezenkívül az iparosnak erkölcsi bizonyítványt kell kérnie az illetékes hatóságoktól, amelyet szintén mellékelni kell a munkakamarának beküldött iratokhoz. Az iratokat a kamara visszajuttatja az illető iparosnak. A tanoncszerződéseket háromnál kevesebb és négy évnél többre nem lehet megkötni. A szerződést a tanoncszerződés aláírásával lépésről számítva 15 napon belül kell megkötni. A tanoncszerződés minden évre 15 nap nyári szabadság jár. A betegsegélyző és a tanoncskola díjait az illetékes helyeken a munkaadó felelős. A tanoncszerződés 3 példányban készítenőd el, amelyből egy az orvosi bizonyítvánnyal és a betegsegélyző nyugtájával a munkakamaránál marad.

Legújabb jelentéseink:

Chamberlain parlamenti beszéde a finn helyzetről és Sumner Welles európai látogatásáról

London. (Rador). Az angol képviselőház keddi ülésén a külpolitikai vitára való tekintettel nagy érdeklődés nyilvánult meg. A diplomata páholyai is zsufolásig megteltek. Az ülés elején az egyik képviselő megkérdezte Chamberlain miniszterelnököt:

Intézkedett-e, hogy a Finnországba küldött hadianyagot visszaszámazzák? Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy erről a kormány nem felelkezett meg.

de még nincsen abban a helyzetben, hogy arról bővebben nyilatkozhassék. Amikor a miniszterelnök szóásra emlékezett, a képviselők nagy élénzessel fogadták.

Chamberlain ezután elmondotta heti külpolitikai beszédét. Közölte, hogy a finn kérdésben semmi olyan nem történt, ami megváltoztatta volna azt az első benyomást, hogy „nagy tragédia látszódoit le”. Az ilyen szigorú békefeltételeket kizárólag kényszerűségből kellett elfogadni. Dicsőően emlékezett meg ezután a finn hadsereg hősiességéről és hangsúlyozta, hogy Finnország megőrizte a becsületét és a világ becsülését.

Ha annak ellenére, amit tettünk, nem sikerült Finnországot megmenteni, — mondotta — erőnk, amellyel Finnországot megsegítettük, még sem merült ki és

az ország talpraállításában ki fogjuk továbbra is venni részünket, másokkal együtt.

Az annak idején megígért hadianyag legnagyobb részét elküldöttük. Ami az emberanyag segítségét illeti, kijelentette, hogy emberre nincs szüksége, mert az a tavaszi olvadásig elegendő áll rendelkezésére.

— Finnországnak — mondotta Chamberlain — 152 repülőgépet, 114 ágyút, 185 ezer gránátot, 100 Vickers ágyút, 400 tengeri aknát, 50 ezer kézigránátot, 15 ezer 700 repülőgép-bombát, 800 tankelhárító fegyvert, 50 ezer gázmaszkot, 100 ezer köpenyt, 100 ezer teljes katonaiöltönyt, 10 ezer tankelhárító aknát és 48 tábori kórházfelszerelést küldöttünk.

Később Mannerheim tábornagy bejelentette — folytatta Chamberlain, — hogy örülni fog, ha májusban 30.000 főnyi hadsereget tudunk küldeni, de ennek a hadseregnek jól kiképzett katonákból kell állania. Az angol kormány megtárgyalta a helyzetet és annak megállapítására jutott, hogy a Finnországnak nyújtandó segítség nem oldható meg egyszerű önkéntes segítség után és a csapatok kioldása csakis úgy történhetik, ha az hivatalosan megy végbe. Ezeket a terveket a legfelsőbb haditanács február 5-iki ülésén tárgyalta. Ennek megfelelően március elsejére már 100.000 főnyi hadsereg állott készenlétben a szállításra. A finnek február második felében értesítették a tervükről és elhatározták, hogy abból a kérdésben csak később cselekszenek. Az idő azonban elmúlt anélkül, hogy bármi is történt volna részükről és egyszer csak arról értesültünk, hogy a béketárgyalások a finnek és az oroszok között már küszöbön állanak. Végül pedig ar-

ról értesítették bennünket, hogy elfogadták a békefeltételeket. Az ő értesítésüket tiszteletben kellett tartani, akár akartuk, akár nem. Bizonyos azonban, hogy a kérdéses francia—angol hadsereg idejében megérkezett volna, ha Svédország és Norvégia nem tagadja meg az átengedését.

Ezután a miniszterelnök Sumner Welles látogatásával foglalkozva, kijelentette, hogy amikor Sumner Welles visszatért Londonból Rómába, új helyzet elé került. Ez volt a breneri találkozó.

— Bármi legyen ennek a megbeszélésnek az eredménye, mi mindenre felkészültünk. Nem valószínű, hogy eltértenek bennünket azoktól a pontoktól, amelyek miatt a háborúba indultunk. Nekünk olyan békét kell elérnünk, amilyenért fegyvert ragadtunk.

A Scapa Flowban történt német támadással kapcsolatban a miniszterelnök kijelentette, hogy meglepő, milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak az ilyen jelentéktelen ügynek.

Beszéde végén kijelentette Chamberlain miniszterelnök, hogy a felelősség súlya alatt nem lehet szó kalandos vállalkozásokról, amelyek kevés eredménnyel járhatnak, de amelyek veszéllyel fenyegetnek.

— Azért harcolunk, ami minden polgár egyformán akar ezen a földön, a tartós és erős békéért.

A miniszterelnök után Attlee őrnagy emelkedett szólásra, aki a többek között ezeket mondotta: „Biztos akarok lenni abban, hogy amit küldtünk Finnországba, azt időre juttattuk el és minden lépés késedelem nélkül történt. A szövetségesek készen állnak arra, hogy csapatokat küldjenek az északi államok megvédésére. Megállapíthatom, hogy ez nagyon fontos körülmény, mert Finnország nem az első, aki ilyen támadás következményeit szenvedte. Azt akarom, hogy mindazok az államok, melyek fenyegetve érzik magukat, tudják, hogy vagyunk abban a helyzetben, hogy tényleges segítséget nyújtunk, ha ezt éppen nem is kérik”. (Rador).

LAPZÁRTA

(Rador-erőtelések)

Bucurestiből jelentik: Berlinből, a német távirati irodától érkezett jelentés szerint az angol léghaderő egységei ma több bombát dobáltak a Sylt szigeteken levő légi támaszpontokra. A bombák közül az egyik egy házat gyújtott fel, azonban egyéb károkat nem okoztak. Egy angol repülőgépet lelőttek. Hasonlóképpen jelent a támadást az angol távirati iroda Londonból, hozzáfűzve a jelentéshez, hogy a német légi támaszponton súlyos károkat okoztak az angol bombák.

MOSZKVA. Paasikivi, a finn küldöttség vezetője több magasrangú miniszteri titkviselő kíséretében kedden este Moszkvába érkezett. A finn küldöttséget, mely a békeegyezmény részleteit beszélte meg, a szovjet külügyi népbiztossága hivatalosan fogadta.

RÓMA. Svinhufvud volt finn köztársasági elnök elúfajzott Rómából. Hír szerint Berlinbe utazik vissza, ahol folytatja tárgyalásait.

SINDICATUL RESTAURATORILOR DIN ARAD SI JUDET — ARAD

Convocare

Sindicatul și Căminul Restauratorilor, Hotelierilor, Cafegiilor și Cărciumarilor din Arad și Județ în ziua de 27 Martie 1940, orele 15 și 16 va tine adunarea generală ordinară în Arad, Str. Brătianu 18. la care sunt invitați a lua parte toți membrii.

În caz căcă membrii nu se vor aduna în număr legal, adunarea se va ține în ziua de 3 Aprilie 1940, la același oră și în același loc, fără considerare la numărul membrilor prezenți.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale ordinare.
2. Raportul secretarului.
3. Aprobarea contului de gestiune din anul 1939—1940.
4. Aprobarea bugetului pt. anul financiar 1940—41.
5. Demisia Comitetului și alegerea noului Comitet.
6. Eventuale propuneri și interpelări.

Arad, la 18 Martie 1940.

Sindicatul Hotelierilor, Cafegiilor, Restauratorilor și Cărciumarilor din Arad

Rádióműsor

— Román időszerűsége —

SZERDA, MÁRCIUS 20.

Bucuresti, Radio-Romania, 12: Időjelzés, vizálásijelentés, háztartási és orvosi tanácsok, 12.15: Német dalok és táncok lemezek. 13: Könyvnyű zene lemezek. 13:20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Lemezek. 14: Hírek. 14.20: Tánclemezek. 15: Különbeféle közlemények.

Radio-Romania, 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Operettegyveleg lemezekről. 19.55: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania, 20.05: Sainte-Beuve és a modern kritika. Pompiliu Constantinescu előadása. 20.25: A rádiózenekar Sigismund Zaleski énekszámával. 20.45: Hírek. 21: A tánc története. Zenei előadás. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Elena Dămbăriu Rossini-dalokat énekel. 23.27: Lehár-operett részletek lemezekről. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: S. Hajdu István zongorázik, Hegedüs Miklós hegedül. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizálásijelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Híres kereskedők, Kisléghy Nagy Dénes dr. előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.45: A rádió szalonzenekara. 19.45: külügyi negyedóra. 20: Farkas Béla cigányzenekara. 20.15: Hírek. 21.30: Mozart: G-moll adagio és fuga hanglemezekről. 21.45: Az Operaház előadásának közvetítése. Parsifal. 22.50: Hírek. 23.20: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Hanglemezek.

Budapest II, 18.45: Olasz nyelvoktatás. 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Parsifal. 21.20: Dalok szárnyán a föld körül. Hanglemezek. 23.05: Időjárásjelentés. 23.10: Az Operaház előadásának közvetítése. Parsifal.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottat meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu**. Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei**. A leu rendőre értelmében az apróhirdetés 100 leu óra fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Gyermekszertető fiatal mindenestül április 1-re, vagy 15-re keresek. Cim a kiadóban. 1395

Kiseb háztartás vezetésére keresek 30—50 év közötti magános izraelita nőt. Cim: Eibenschütz hentes, Str. Matei Corvin 5. 1393

Főznitűdő mindenestül keresetök elsejére, magánháza, kéttágu családhoz. Strada Episc. Ciorogariu No. 21. jelentkezés 4—5-ig. 1288

Bejárónő elsejére felvéteik. Székely. Str. Eminescu 35., I. emelet.

Háromtagu család keres egy románul és németül beszélő, gyermekszertető házvezetőnőt. Cim: dr. Lichelean, Str. Cloșca 10. 1348

Helyi ügynököket keres

Ardeal minden járási székhelyén gyár vállalat, háziiparhoz szükséges új cikkek bevezetéséhez és eladásához

Hölgyek előnyben!

Ajánlatok re eronciák feladásával. Régi vállalat* je igere a kiadó a küldendő

LAKÁS

Kiadó lakások, déli fekvésű, erkélyes, modern, elsőemeleti, 1—3—4—5 szobásak, fürdőszobával, Str. Moise Nicoară 11.

Urilakás a Bul. Carol 44. szám alatt azonnal kiadó. 1400

Különbejáratu, szépen burorozott, uccái szoba, közvetlen fürdőszobával április 1-re kiadó. Str. Duca 2., I., 3. ajtó. 1394

Háromszobás, modern lakás kiadó Bul. Reg. Ferdinand 58. 1345

VÉTEL-ELADÁS

Varrógépet, jóállapotban levőt keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Tavaszi kabátokat ruhákat fest, tisztít szépen és jutányos áron. Markovits Károly, Str. Duca 7.

Eladó: egy nagyon jó állapotban levő cséplőgarnitúra, eredeti 10-es Hoffbert magánjáró, teljes felszereléssel. Szentendrey Lajos Sánta Ana, Jud. Arad. Telefon 8. 1387

KÜLÖNFÉLEK

Reisz accumulatoröltő hazaérkezett. Str. Th. Ciocnea.

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek dísháló modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek amerikai íróasztal, írógépek, Piano, rövid készítésű zongora és rövid zongora. Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Vessünk teljes lakásberendezést, ékszereket, 20. legkölcsonit közvetítünk a remesvári zölgaháza, előleget adunk, olcsón hosszabbítunk. Tempo bizományi üzlet. Fischer Eliz-palota.